

Integraal huisvestingsplan

Gemeente Castricum

Opdrachtgever
Gemeente Castricum

Referentienummer
2230125/concept v5

Datum
28 februari 2024

Auteur(s)
Leonoor Clemens
Peter Jan Bakker

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Proces	4
1.3 Taken en verantwoordelijkheden	5
1.3.1 Wetswijzigingsvoorstel	5
1.4 Lopende ontwikkelingen	5
2. Visie en beleidskaders	7
2.1 Visie op de huisvesting	7
2.1.1 Duurzaam en gezond	7
2.1.2 Circulariteit	11
2.1.3 Renovatie	12
2.1.4 Verbreding	12
2.1.5 Inclusie	17
3. Inzicht en beoordeling	19
3.1 Algemeen	19
3.2 Kwaliteit	19
3.3 Financiën	21
3.4 Leerlingenontwikkeling	22
4. Oplossingsrichtingen	24
4.1 Primair onderwijs	24
4.1.1 Akersloot	24
4.1.2 Limmen	25
4.1.3 Bakkum	27
4.1.4 Castricum-West	28
4.1.5 Castricum-Oost	29
4.1.6 Castricum-Zuid	30
4.2 Voortgezet onderwijs	32
4.3 Planning	34
5. Bewegingsonderwijs	35

De inhoud van deze uitgave is eigendom van ICS Adviseurs B.V. te Zwolle. Enkel de opdrachtgever waarmee ICS Adviseurs B.V. een overeenkomst is aangegaan, heeft een gebruiksrecht voor deze uitgave. De inhoud en omvang van dat gebruiksrecht zijn vastgelegd in de algemene voorwaarden van ICS Adviseurs B.V., gedeponeerd bij de Rechtbank Overijssel onder nummer 9/2021, dan wel in de overeenkomst zoals hiervoor bedoeld. Elk ander gebruik van deze uitgave, door opdrachtgever en of derden is uitgesloten, inhoudende dat niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, via internet, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ICS Adviseurs B.V.

6. Financiën	38
6.1 Uitgangspunten	38
6.2 Totale investering onderwijs	39
6.3 Verduurzaming	40
7. Slotsom en aanbevelingen	41
7.1 Slotsom	41
7.2 Aanbevelingen	41
Bijlagen	43

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeenteraad van Castricum heeft in december 2019 het integraal huisvestingsplan (IHP) 2019-2023 vastgesteld. Sindsdien hebben zich verschillende ontwikkelingen voorgedaan, landelijk (wet- en regelgeving, klimaatakkoord energietransitie), lokaal (gebiedsontwikkelingen, onderwijslandschap) en financieel (stijging bouw- en energieprijzen). Gemeente en schoolbesturen hebben derhalve de behoefte om het IHP te actualiseren, waarmee ze de koers voor de komende vier jaar en de richting voor de daaropvolgende twaalf jaren verder aanscherpen.

Met de te maken afspraken in het IHP willen gemeente en schoolbesturen gezamenlijk bereiken dat leerlingen en personeel in het primair- en voortgezet onderwijs kunnen leren en werken in gebouwen die bijdragen aan de leer- en werkprestaties. Dit vertaalt zich in duurzame, inspirerende en functionele gebouwen, die een goed binnenklimaat hebben en voor alle partijen binnen de beschikbare middelen te exploiteren zijn.

Voorliggend IHP omvat een richtinggevend kader met meerjarige investeringsafspraken waarmee gemeente en schoolbesturen aan hun gezamenlijke doelstelling vorm en inhoud geven. In het plan zijn gedragen afspraken gemaakt over de kwaliteit, verdeling van verantwoordelijkheden, het proces/tijdspad en de financiering.

1.2 Proces

Het IHP voor gemeente Castricum wordt gelijktijdig met het IHP voor gemeente Heiloo ontwikkeld en waar mogelijk is het proces gezamenlijk doorlopen. Enerzijds omdat er gezamenlijke vraagstukken liggen en anderzijds omdat beide gemeenten de wens hebben om gelijklopende kaderstellend beleidsuitgangspunten te formuleren (onder andere ten aanzien van de verduurzamingsopgave en het financieringsvraagstuk ten aanzien van IKC-vorming).

Het voorliggende rapport is opgesteld onder begeleiding van ICSadviseurs, in samenwerking met de gemeente (afdeling onderwijshuisvesting en financiën) en alle schoolbesturen voor het primair- en voortgezet onderwijs in de gemeente Castricum.

1.3 Taken en verantwoordelijkheden

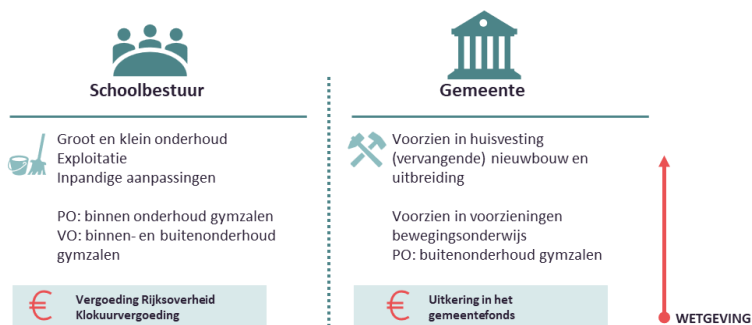
De taken en verantwoordelijkheden van gemeente en schoolbestuur zijn wettelijk bepaald. De afbeelding hieronder (figuur 1) toont het onderscheid in wettelijke taken en verantwoordelijkheden.

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht om te voorzien in voldoende en adequate huisvesting voor het primair, speciaal, voortgezet onderwijs en bewegingsonderwijs. Deze zorgplicht staat omschreven in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Castricum uit 2015. De gemeente is verantwoordelijk voor (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding. Vooruitlopend op de aangekondigde wetwijziging is de gemeente tevens verantwoordelijk voor renovatie, ook wel vernieuwbouw genoemd.

Voor de uitvoering van de zorgplicht ontvangt de gemeente jaarlijks ongelabeld budget in het gemeentefonds vanuit het ministerie van binnenlandse zaken. Dit budget wordt voor primair onderwijs jaarlijks gebaseerd op basis van algemene maatstaven. Voor het voortgezet onderwijs wordt het budget bepaald aan de hand van het aantal ingeschreven leerlingen.

Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de instandhouding van het schoolgebouw. Taken als het onderhouden, exploiteren en het uitvoeren van inpassende (onderwijskundige) aanpassingen zijn belegd bij het schoolbestuur. Voor deze taken ontvangen de besturen jaarlijks vanuit het Rijk middelen. Deze vergoeding wordt gebaseerd op het aantal ingeschreven leerlingen en niet op de technische staat van het schoolgebouw.

Wat de gymzalen betreft is de gemeente Castricum eigenaar en daarmee verantwoordelijk voor het onderhoud en de exploitatie. Het voortgezet onderwijs is verantwoordelijk voor al het onderhoud aan de gymzalen (waarvan zij juridisch eigenaar is). Bij gebruik van gemeentelijke accommodaties betaalt het voortgezet onderwijs een exploitatievergoeding.

Figuur 1: taken en verantwoordelijkheden

1.3.1 Wetswijzigingsvoorstel

Er is een wetswijziging in behandeling waardoor het wettelijk kader voor onderwijshuisvesting gaat veranderen. De streefdatum voor de inwerkingtreding van het wetswijzigingsvoorstel is 1 januari 2025. Het voorstel bevat de volgende elementen:

- Het IHP wordt een wettelijke verplichting van gemeenten. Het IHP heeft een scope van 16 jaar en daarbinnen een perspectief van een beschikking voor alle projecten in de eerste 4 jaar;
- Renovatie wordt een voorziening in de huisvesting en valt onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid;
- Het investeringsverbod voor het primair en speciaal onderwijs wordt gedeeltelijk opgeheven;
- Gemeente en schoolbesturen hebben de verplichting te zorgen voor een gezond binnenklimaat. Waarbij de gemeente bij (ver)nieuwbouw verantwoordelijk is voor het creëren van een goed binnenklimaat en het schoolbestuur verantwoordelijk is om het gezonde binnenklimaat te behouden.

Het voorliggend IHP sluit aan op het wijzigingsvoorstel. Zowel in de visie als in bij het formuleren van scenario's en het berekenen van investeringen zijn bovenstaande thema's onder de aandacht gebracht en vertaald naar concrete voorstellen.

1.4 Lopende ontwikkelingen

Sinds de totstandkoming van het IHP in 2019 hebben zich verschillende ontwikkelingen voorgedaan. Onderstaand worden de relevante ontwikkelingen voor dit IHP nader toegelicht.

Start Supreme College

Het Supreme College is een initiatief voor een uniek onderwijsconcept waarbij verdiepend en internationaal onderwijs wordt aangeboden voor vwo-leerlingen. Het is alternatief voor Europese en Internationale scholen binnen Nederland. Het Supreme College is in 2020 ontstaan vanuit twee lokale scholen: Het Jac. P. Thijssen-college en het Bonhoeffer-college. Beide scholen vallen onder schoolbestuur SVOK. De gemeente Castricum heeft dit initiatief ondersteund door de Maranathakerk t/m schooljaar 2023/2024 beschikbaar te stellen voor de huisvesting van het Supreme College. Op 13 april 2023 heeft de gemeenteraad van Castricum ingestemd met het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek voor de permanente huisvesting van het Supreme College. In december 2023 heeft VKZ een onderzoek opgeleverd waarin verschillende scenario's zijn vergeleken.

Het college heeft op 12 december 2023 besloten dat het Supreme College nog een schooljaar (2024/2025) langer in de Maranathakerk kan verblijven. Tegelijkertijd met het IHP wordt separaat een voorstel aan de gemeenteraad aangeboden met de resultaten van het uitgevoerde onderzoek naar nieuwe huisvesting voor het Supreme College tezamen met Vitesse 22 op sportpark De Puikman.

Nieuwbouw KC Cunera

Voor Cunera is vanuit het bestaande IHP een vervangingsnoodzaak aangetoond voor zowel de hoofd- als dislocatie. De ontwikkeling naar nieuwbouw voor de school is ingezet. Er zijn studies uitgevoerd ten behoeve van de locatiekeuze. In december 2023 is het besluit genomen om nieuwbouw voor Cunera te realiseren op de Vondelstraat. Er wordt een kindcentrum gerealiseerd met onderwijs en kinderopvang. Ook de gymzaal wordt vervangen door nieuwbouw.

Gebiedsontwikkeling Zandzoom

Op het grensgebied tussen de gemeente Castricum en Heiloo vindt gebiedsontwikkeling Zandzoom plaats. Naar schatting worden er ca. 2.000 woningen gerealiseerd in dit gebied. Deze ontwikkeling is meegenomen in de leerling prognose van de gemeente Heiloo. Binnen de gemeentegrenzen van Castricum wordt in de prognose rekening gehouden met de bouw van ca. 400 woningen als gevolg van deze gebiedsontwikkeling. De kaders voor een nieuw kindcentrum in de Zandzoom zijn reeds vastgesteld door het college van Heiloo. Hierbij wordt uitgegaan van een kindcentrum voor maximaal 300 leerlingen, dat wordt gerealiseerd vanuit de gemeente Heiloo.

SUVIS

In 2021 is de Specifieke Uitkering Ventilatie In Scholen (SUVIS) in het leven geroepen. Deze subsidieregeling is een uitkering voor gemeenten om het binnenklimaat van bestaande schoolgebouwen te verbeteren. Vanuit de subsidie kunnen bouw- en installatiekosten voor maximaal 30% vanuit de subsidieregeling worden gefinancierd. De SUVIS regeling is inmiddels niet meer van kracht. De uitvoering van de toegekende subsidies heeft een langere looptijd gekregen. Voor 5 schoolgebouwen is op verzoek van de betreffende schoolbesturen een SUVIS-aanvraag gedaan en toegekend. Het Kleurenorkest is inmiddels door schoolbestuur Blokke aangepakt. Ook de SVOK is bijna klaar met de uitvoering aan de schoolgebouwen van het Jac.P.Thijssen College en het Bonhoeffer College. De ISOB heeft de subsidie voor de gebouwen van de Rembrandt en de J.v.Stolberg ontvangen, maar nog niet uitgevoerd.

DUMAVA-subsidie

Om het maatschappelijk vastgoed in Nederland te verduurzamen heeft het Ministerie van BZK in 2022 de investeringssubsidie duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) ingevoerd. Het hoofddoel is om eigenaren van maatschappelijk vastgoed te stimuleren te investeren in verduurzamingsmaatregelen om de energieprestatie te verbeteren en de CO2-uitstoot te verlagen. De regeling is bedoeld voor bestaand maatschappelijk vastgoed, waaronder schoolgebouwen, die minimaal 10 jaar oud zijn. Per project kan voor maximaal 30% van de kosten subsidie worden aangevraagd. Afhankelijk van de benodigde maatregelen varieert het verkrijgen subsidiebedrag tussen de 25.000,- euro en maximaal € 2,5 miljoen. In het IHP brengen we in kaart voor welke projecten het kansrijk is om de DUMAVA-subsidie aan te vragen.

2. Visie en beleidskaders

Gemeente en schoolbesturen hebben gezamenlijk de visie op diverse onderwijshuisvestingsthema's geformuleerd. Met deze visie als basis zijn voor de thema's financiering kinderopvang en duurzaamheid concrete beleidskaders uitgewerkt.

2.1 Visie op de huisvesting

2.1.1 Duurzaam en gezond

Duurzaamheid en gezondheid is een belangrijk thema bij het creëren van toekomstbestendige onderwijshuisvesting. In het Klimaatakkoord zijn concrete doelstellingen geformuleerd voor het reduceren van de CO₂-emissie. Voor 2030 is het streefdoel een reductie van 55% (t.o.v. 1990) en voor 2050 is een hard einddoel van een reductie van 95% afgesproken. In dat kader is tevens het doel gesteld om in 2050 volledig aardgasvrij te zijn. We zitten inmiddels aan het begin van deze energietransitie. Daarnaast geeft het Programma van Eisen Frisse Scholen¹ duidelijke richtlijnen ten aanzien van luchtkwaliteit, temperatuur, comfort, licht en geluid in schoolgebouwen. De normen die in het vigerende bouwbesluit voor nieuwbouw worden gehanteerd, zijn vergelijkbaar met Frisse Scholen Klasse B. In de beleidsregel 'buitenklimaat: luchtkwaliteit op scholen en kinderdagverblijven'² worden eisen gesteld aan de afstand van een school en/of kinderdagverblijf t.o.v. rijkswegen en binnenstedelijke wegen. Bij nieuwbouw dient aan deze eisen te worden voldaan.

De BUCH-gemeenten hebben in het beleidsplan 'Op weg naar klimaatadaptieve en natuurinclusieve gemeenten' doelen opgenomen ten aanzien van klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit. In 2050 willen de gemeenten klimaatbestendig, waterrobuust en natuurinclusief zijn. In geval van nieuwe gebouwen dient al in de eerste fase van projecten de kaders voor klimaatadaptatie en natuurinclusief bouwen te worden meegenomen. In het kader van klimaatadaptatie is het tevens het streven om de schoolpleinen te vergroenen en daarmee hittestress te voorkomen en regenwater langer vast te houden. Groene schoolpleinen hebben ook een positief effect op het welzijn van kinderen en kunnen worden ingezet voor educatieve doeleinden. Daarnaast is er in het kader van de energietransitie een visie en uitvoeringsplan op aardgasvrij wijken opgesteld. De herziening van de warmtetransitie aanpak is in de zomer van 2023

¹ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/06/PvE-Frisse-Scholen-2021.pdf>

²

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR339320/1#:~:text=Bij%20de%20advisering%20van%20de,geldt%20het%20nee%20Dtenzij%20principe.>

vastgesteld. Het educatieve karakter van duurzaam bouwen brengen de schoolbesturen ook aan de kinderen over. Schoolbesturen zien het als hun rol om maatregelen binnen het gebouw en het terrein zichtbaar te maken en kinderen te betrekken bij het bouwtraject.

De onderwijsportefeuille in Castricum moet aan deze landelijke en lokale eisen gaan voldoen. Gemeenten en schoolbesturen hebben nog 27 jaar de tijd om dit te bereiken. Aan nieuwbouw en aan verbouwing (aanpassing, renovatie) van bestaande gebouwen worden wettelijk gezien verschillende eisen gesteld. Maar de verduurzamingsopgave waar we als maatschappij voor staan, geldt feitelijk voor de gehele vastgoed voorraad. Ook het binnenklimaat van onze gebouwen moet in elk geval geen negatieve impact op de gezondheid en leerprestaties van leerlingen en docenten opleveren. Onderstaand wordt voor zowel voor nieuwe als bestaande bouw beschreven hoe wordt bijgedragen aan het realiseren van duurzame en gezonde onderwijsgebouwen.

Aandachtspunt: netcongestie. Er is momenteel een wachtlijst voor aansluitingen op het elektriciteitsnet in Castricum en omstreken. Voor (ver)nieuwbouw, uitbreidingsvraagstukken en het toepassen van duurzame maatregelen bestaat het risico dat de capaciteit van het net ontoereikend is.

2.1.1.1 Nieuwe gebouwen

Onder nieuwe gebouwen worden de schoolgebouwen verstaan die in het IHP binnen een afzienbare tijd een grootschalige ingreep krijgen in de vorm van nieuwbouw of renovatie. Het doel van de ingreep is het verhogen van de kwaliteit en levensduur van het gebouw.

Het is de ambitie om bij nieuwe (of vernieuwde) schoolgebouwen maximaal bij te dragen aan de verduurzamingsopgave. Het streven is, daar waar dat haalbaar blijkt, te gaan voor Nul-op-de-meter (NOM). Dit houdt in dat zowel het gebouw- als gebruiksgebonden energieverbruik volledig wordt opgewekt op de locatie zelf en daarmee ook een neutrale CO₂-emissie wordt bereikt. Op het gebied van gezondheid wordt Frisse Scholen Klasse B gezien als ondergrens. Het streven is Frisse Scholen Klasse A te behalen. Gezocht wordt naar een optimaal samenspel tussen het reduceren van de energiebehoefte en een gezond binnenklimaat. De gehanteerde eisen kunnen dus per gebouw verschillen. Ook dient er bij nieuwbouw aandacht te zijn voor klimaatadaptatie en natuurinclusie binnen het gebouw en het terrein.

Duurzaam en gezond Nieuwbouw

Wij gaan voor het maximaal
haalbare (Nul op de Meter en Frisse
Scholen B/A) en dragen daar
gezamenlijk ook maximaal aan bij

Voorstel IHP

De gemeente en schoolbesturen dragen gezamenlijk bij aan het behalen van deze ambitie. De gemeente bekostigt het wettelijke deel (nu nog BENG, aardgasvrij en minimaal Frisse Scholen B). Binnen dit budget wordt per project bekeken op welke onderdelen Frisse Scholen Klasse A behaald kan worden.

Onderzocht wordt of de stap van BENG naar ENG of Nul-op-de-meter te realiseren is met een schoolbestuurlijke bijdrage. Uitgangspunt is dat de schoolbesturen deze eenmalige bijdrage kunnen dekken uit besparing op de energielasten, uit (rijks)subsidies en uit eventuele besparingen op het meerjaren onderhoudsplan (MJOP). In basis draagt het schoolbestuur hier zelf aan bij of sluit hiervoor een lening af. In een businesscase wordt de haalbaarheid van deze aanvullende bijdrage onderzocht en onderbouwd. Bij projecten worden ook de kansen benut om klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit te integreren. Door middel van een klimaatscan wordt in beeld gebracht welke maatregelen er op de specifieke locatie mogelijk zijn om hittestress en wateroverlast tegen te gaan en de biodiversiteit te vergroten. Afhankelijk van de projectfase is het opstellen van de klimaatscan een verantwoordelijkheid van de gemeente of het schoolbestuur.

Bij nieuwbouw of locatieonderzoeken wordt in het IHP getoetst of wordt voldaan aan de eisen zijn opgenomen in de beleidsregel buitenklimaat (zie p. 7).

Gevraagd besluit:

- Gemeente stelt een leenfaciliteit beschikbaar voor de schoolbesturen om investeringen in verduurzaming (de stap van BENG naar ENG of NOM) te kunnen financieren.
- Gemeente is bereid tot een financiële bijdrage aan de stap van BENG naar ENG of NOM indien het schoolbestuur onderbouwd (d.m.v. een TCO berekening) aantoont de investering niet terug te verdienen in de exploitatie of vanuit subsidies te dekken is.

2.1.1.2 Bestaande bouw

Onder bestaande bouw vallen de gebouwen die binnen de looptijd (16 jaar) van het IHP in stand worden gehouden. Hoewel deze gebouwen geen grootschalige ingreep in de vorm van nieuwbouw of renovatie krijgen is ook voor deze categorie nagedacht over hoe kan worden bijgedragen aan de verduurzaming en het verbeteren van het binnenklimaat in lijn met de landelijke klimaatdoelen. Uitgangspunt is immers dat over 27 jaar alle gebouwen CO₂ neutraal zijn.

Duurzaam en gezond Bestaand

Voor alle gebouwen die niet in het IHP staan verbeteren we het binnenklimaat en verduurzamen we. We sluiten aan bij natuurlijke momenten in de energietransitie om ook van het gas af te gaan.

Binnen de huidige regelgeving is het schoolbestuur verantwoordelijk voor het in stand houden en onderhouden van het schoolgebouw. Zij stellen hiervoor een MJOP op en verrichten metingen naar de luchtkwaliteit. Het schoolbestuur is tevens verplicht om de Erkende Maatregelenlijst (EML, Wet Milieubeheer) uit te voeren. Dit betreft duurzame maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. Voor het onderhouden en het uitvoeren van de Erkende Maatregelen zet het schoolbestuur een deel van haar vergoeding vanuit het Rijk in. Deze regeling blijft gehandhaafd. Toch vraagt het behalen van de doelstellingen uit het klimaatakkoord en de lokale klimaatdoelen om aanvullende maatregelen. Hieronder is een voorstel opgenomen hoe hiermee om te gaan.

Beleidskader verduurzaming in stand te houden gebouwen

Het klimaatakkoord van Parijs vormt een belangrijke leidraad voor de verduurzaming van het vastgoed in Nederland. Heel concreet komt het erop neer dat alle schoolgebouwen in 2050 energieneutraal (en aardgas vrij) moeten zijn. In de aanloop naar die doelstelling, worden gebouweigenaren (de schoolbesturen) geconfronteerd met te treffen verduurzamingsmaatregelen. Vooralsnog maatregelen die binnen een afzienbare termijn zijn terug te verdienen. Maar dat is nog niet voldoende voor de totale opgave om te komen tot energie neutrale schoolgebouwen.

1. Schoolbesturen zijn in beginsel verantwoordelijk voor de in stand houding van hun schoolgebouwen en hebben de ambitie om deze verder te verduurzamen;
2. Schoolbesturen stellen voor hun schoolgebouwen een duurzaam meerjaren onderhoudsplan op om hiermee tevens de energieprestatie van hun schoolgebouwen te verbeteren. Daarnaast voeren schoolbesturen de zogenaamde 'Erkende maatregelen energiebesparing' (EML) van het Activiteitenbesluit uit, als zij daartoe wettelijk verplicht zijn;
3. Verduurzamingsmaatregelen die schoolbesturen uitvoeren (en bekostigen) moeten in relatie staan tot de termijn waarop de gebouwen naar verwachting nog in stand worden gehouden en de middelen die het schoolbestuur tot haar beschikking heeft;
4. Het initiatief voor verdere verduurzaming ligt bij het schoolbestuur en is in de regel relevant voor gebouwen die ouder zijn dan 10 jaar, in het IHP zijn opgenomen als in stand te houden en waar voor de eerstkomende 15 jaar niet de verwachting is dat er sprake is van vernieuwing of grootschalige renovatie;
5. Op gezamenlijk initiatief van de schoolbesturen kan er een scan worden uitgevoerd. In het IHP is opgenomen welke gebouwen hiervoor in aanmerking komen. Deze scan maakt inzichtelijk welke maatregelen nodig en haalbaar zijn om energie te besparen, van het gas af te gaan en het binnenklimaat te verbeteren. De gemeente bekostigt de scan. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering en coördinatie van de scan. Gezamenlijk bepalen de schoolbesturen en gemeente welke partij zij selecteren voor de uitvoering van deze scans. In de bijlage is een handreiking opgenomen met aspecten die in de scan moeten worden onderzocht;
6. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de maatregelen, die op basis van de scan worden geadviseerd, ligt bij het schoolbestuur. Uitvoering van de maatregelen die boven op de EML worden geadviseerd zijn niet verplicht;
7. Uitvoering van de geadviseerde maatregelen boven op de EML, wordt in relatie tot de verwachte in stand houdingstermijn afgewogen. Indien de verwachting is dat voor een schoollocatie in een volgende (actualisatie van het) IHP wel een vernieuwingsslag wordt opgenomen, wordt dit meegewogen.
8. De gemeente treedt faciliterend op bij het verduurzamen van bestaande gebouwen. De gemeente onderzoekt welke vorm hier het beste bij past en sluit daarbij zoveel mogelijk aan op bestaand beleid of beleid dat voor bredere verduurzamingsdoelstellingen is vastgesteld en/of wordt ontwikkeld. Opties die daarbij denkbaar zijn en nader verkend kunnen worden, zijn: beschikbare gemeentelijke subsidies, een revolverend fonds of gemeentelijke garantstelling;
9. De schoolbesturen zetten zich in op het verkrijgen van overige provinciale en/of landelijke subsidies (zoals DUMAVA-subsidie, duurzaam maatschappelijk vastgoed) bij het verbeteren van de schoolgebouwen.

2.1.2 Circulariteit

Het streven naar een toekomstbestendige samenleving vraagt om een bewust en verantwoordelijk gebruik van grondstoffen. De ontwikkeling naar een circulaire economie, een economie zonder verspilling van grondstoffen en uitputting van de hulpbronnen van de aarde, vormt hiervoor de basis. Nederland wil in 2050 een volledig circulaire economie zijn³. Het realiseren en gebruiken van schoolgebouwen maakt integraal onderdeel uit van de ontwikkeling naar een circulaire economie en levert hieraan een bijdrage.

De BUCH-gemeenten hebben in 2023 het beleidsplan 'Circulaire economie' vastgesteld waarin vanuit circulariteit de volgende doelen zijn geformuleerd:

- Het inzetten van een materialenpaspoort bij nieuwbouw (vanaf 2023)
- Het hanteren van circulaire criteria bij gronduitgifte (vanaf 2024)
- Bij nieuwbouw gebouwen onder MPG-norm (Milieu Prestatie Gebouwen) van 0.8 (vanaf 2024); landelijk streven is MPG uiterlijk in 2030 naar 0.5
- Circulariteit integreren in alle bouw-, sloop- en infrastructuurprojecten (vanaf eind 2025)

Gemeente en schoolbesturen zetten zich in om deze doelen te bereiken en passen de circulaire principes zoveel mogelijk toe binnen bouwprojecten. Om een circulair gebouw en -gebruik te realiseren wordt bij ieder project een team samengesteld van adviseurs, architecten en aannemers die ervaring hebben met circulair bouwen. Ook wordt er in de voorbereidingsfase voldoende tijd ingeruimd om de circulaire principes te vertalen naar een haalbaar ontwerp. Bij circulair bouwen behouden de gebouwen een zekere restwaarde, omdat bouwmaterialen na een levenscyclus herbruikbaar zijn. Materialen krijgen een toekomstwaarde.

Voorstel IHP

De gemeente ondersteunt circulair bouwen en zoekt naar extra investeringsruimte. Circulair bouwen geeft een extra impuls aan de levensduur en de restwaarde van het gebouw. Met circulair bouwen ben je nog beter in staat de restwaarde van materialen te waarborgen door onder andere demontabele verbindingen te maken. Samen met de gemeente wordt onderzocht of de termijn waarover de investering wordt afgeschreven kan worden verlengd, zodat het integreren van circulaire principes budgetneutraal kan worden uitgevoerd. Voorwaarde is dat gebouwen aantoonbaar circulair worden opgeleverd, o.a. door het opstellen van een materialenpaspoort. De verdere voorwaarden voor circulaire projecten worden nader uitgewerkt.

In het IHP benoemen we een circulair pilotproject. Het doel van een pilotproject is om te onderzoeken welke circulaire principes haalbaar, toepasbaar en betaalbaar zijn. Het pilotproject wordt uitvoerig geëvalueerd zodat de geleerde lessen worden meegenomen in een volgend project.

Gevraagd besluit:

De gemeente onderzoekt of de termijn waarover de investering voor nieuwbouw en renovatie wordt afgeschreven kan worden verlengd, zodat het integreren van circulaire principes budgetneutraal kan worden uitgevoerd.

³ Nederland Circulair in 2050 – Rijksoverheid <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/circulaire-economie/nederland-circulair-in-2050>

2.1.3 Renovatie

Renovatie is een actueel thema, maar vooralsnog hanteert de (onderwijs)wet het begrip renovatie niet. PO-Raad, VO-Raad en VNG hebben recent de minister geadviseerd om renovatie een formele status te geven en een wetwijziging wordt momenteel voorbereid. Het is de ambitie om, vooruitlopend op de aanstaande wetwijziging, in het IHP, naast de in de verordening opgenomen voorzieningen 'nieuwbouw' en 'uitbreiding' uitgangspunten op te nemen ten aanzien van de oplossingsrichting 'renovatie'.

Gemeente en schoolbesturen zien renovatie als een gelijkwaardig alternatief voor (vervangende) nieuwbouw. Een renovatie wordt alleen dan toegepast als aan dezelfde eisen voor nieuwbouw kan worden voldaan (zie hoofdstuk 2.1.1.), waarbij de volgende zaken worden gewaarborgd en in een businesscase onderzocht:

- Er wordt een afweging gemaakt tussen de klimateffecten van verbeterde energieprestaties van het gebouw enerzijds, versus de klimateffecten die het realiseren van het project (nieuwbouw of renovatie) zelf met zich meebrengen;
- Er dient een goed onderbouwde vergelijking op diverse facetten, o.a. onderwijsinhoudelijk, bouwkundig en planologisch, gemaakt te worden. Per situatie wordt er een weging aan deze facetten toegekend. Gemeente en schoolbesturen dienen vooraf een eenduidig afwegingskader op te stellen.
- Eventuele monumentale kwaliteit of cultuurhistorische waarde van het gebouw wordt meegewogen. In de businesscase wordt de afschrijftermijn in combinatie met de investering voor de renovatie van een monumentaal gebouw integraal afgewogen.

Voorstel IHP

In het IHP wordt renovatie als een gelijkwaardig alternatief voor (vervangende) nieuwbouw gezien. De afweging voor nieuwbouw of renovatie wordt gemaakt na het opstellen van het IHP, in een businesscase waar de bouwheer verantwoordelijk voor is. In de businesscase wordt de haalbaarheid van renovatie ten opzichte van nieuwbouw nader onderzocht op basis van een technische, functionele, ruimtelijke en financiële verkenning, met aandacht voor de impact die renovatie of nieuwbouw heeft op het milieu/klimaat. Indien bij renovatie gelijkwaardige kwaliteit als bij nieuwbouw wordt behaald is de afschrijftermijn voor renovatie gelijk aan de afschrijftermijn voor nieuwbouw.

Gevraagde besluit:

In het IHP wordt gerekend met één investeringsbudget voor zowel renovatie als (vervangende) nieuwbouw. De ruimtebehoefte voor nieuwbouw vormt de basis voor de indicatieve investeringskosten, waaruit ook een renovatie bekostigd kan worden. De afschrijftermijn voor renovaties wordt gelijkgetrokken met nieuwbouw.

2.1.4 Verbreding

De schoolbesturen en de gemeente hebben het streven om een bereikbaar aanbod van kindvoorzieningen te realiseren. Dit doen ze door intensieve samenwerkingen aan te gaan met opvang, zorg, sport en cultuur. Verschillende partijen rondom het kind werken samen aan een stabiele, intellectuele, persoonlijke en sociale groei van kinderen van 0 – 18 jaar en mogelijk ouder. Dit kan in de vorm van kindcentra (KC), al dan niet integraal (aangestuurd vanuit één organisatie), maar hoeft niet altijd onder één dak te worden georganiseerd. Er wordt ook gezocht naar samenwerkingen met voorzieningen die in de wijk aanwezig zijn. De samenwerking tussen opvang, primair- en voortgezet onderwijs vindt per locatie plaats op basis van een eenduidige pedagogische visie waarin de ontwikkeling van het kind centraal staat. Op basis van lokale behoeften kan het aanbod aan kindvoorzieningen worden verbreed met zorg

en/of ondersteuning voor kinderen en ouders. (Zie ook 2.5 Inclusie). In de gemeente Castricum is het brede aanbod aan denominaties en onderwijsconcepten een groot goed. Het is de wens deze verscheidenheid te behouden en ouders en kinderen keuzevrijheid te blijven bieden.

De basisschool is in veel gevallen een ankerpunt in de wijk. Naar behoefte kunnen er ook wijkgerichte maatschappelijke voorzieningen aan de school of het KC gekoppeld worden. Denk daarbij aan een ontmoetingsplek voor ouderen of oefenruimten voor verenigingen. Ook hier geldt dat deze functies niet per definitie onder één dak worden gehuisvest, maar partijen actief de samenwerking met maatschappelijke partners in de wijk zoeken. Bij het realiseren van brede voorzieningen is het draagvlak van de buurt van belang. Dit vraagt om een evenwichtige spreiding van bredere voorzieningen over de gemeente en aandacht voor bewonersparticipatie gedurende de realisatie. Het realiseren van bredere voorzieningen vraagt om een andere kijk op de gebouwde onderwijsomgeving en samenwerking met (maatschappelijke) partners. En op het dubbel en multifunctioneel gebruik van ruimte. Gemeente, schoolbesturen en derden hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om brede voorzieningen te realiseren. Specifiek dient daarbij aandacht te worden besteed aan de financiering, het eigendom en het beheer van de brede voorziening en de wettelijke kaders die daar voor partijen bij gelden.

Het voortgezet onderwijs heeft een meer regionale functie. Een breed aanbod binnen het voortgezet onderwijs vraagt om een goede bereikbaarheid van de locaties met de fiets en het openbaar vervoer.

Uitgangspunt is dat er binnen de gemeente efficiënt wordt omgaan met de beschikbare ruimte. Voor zowel het primair- als het voortgezet onderwijs is het de intentie om het schoolgebouw, het plein en, indien aanwezig, de gymzaal, multifunctioneel in te zetten en ook na schooltijden beschikbaar te stellen voor maatschappelijke doeleinden. Indien de wens er is worden de mogelijkheden per locatie bekeken. Het eigendom- en beheervraagstuk alsmede de handhaving is hierbij van belang en vraagt om een nadere uitwerking.

Het belang van bewegen wordt steeds meer onderkend. Voor het aan uren bewegingsonderwijs gelden vastgestelde normen. Het is van belang dat er voldoende ruimte voor sport en bewegen in de nabijheid van scholen kan worden geboden.

Beleidskaders financiering m²-s opvang bij nieuwbouw

1. In een businesscase wordt de behoefte aan capaciteit voor kinderopvang onderzocht en onderbouwd. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van deze businesscase. De businesscase is maatwerk, maar een aantal elementen dienen in de businesscase in elk geval te worden uitgewerkt (zie bijlage). **De businesscase wordt uitgevoerd uit het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet;**
2. Het schoolbestuur doet een aanvraag bij de gemeente voor het (voor)financieren van de investering ten behoeve van het realiseren van capaciteit voor kinderopvang als onderdeel van een nieuwbouw/vernieuwbouw van een onderwijslocatie;
3. De gemeente maakt, na positieve beoordeling, een financieringsafpraak met het schoolbestuur, het betreft een langjarige leenfaciliteit vanuit de gemeente;
4. Het schoolbestuur wordt juridisch eigenaar van het gebouwdeel en verhuurt aan kinderopvang;
5. De verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van het gehele gebouw ligt bij het schoolbestuur, tenzij gemeente en schoolbestuur hier andere afspraken over maken;
6. Over de periode waarop de huurovereenkomst tussen schoolbestuur en opvangorganisatie betrekking heeft, is het te verhuren gebouwdeel onttrokken aan de onderwijscapaciteit;
7. Het schoolbestuur betaalt jaarlijks een vergoeding aan gemeente, gebaseerd op:
 - a. Initiële investeringskosten van het betreffende gebouwdeel
 - b. Annuïteit en afschrijftermijn van 40 jaar (of gekoppeld aan de afschrijftermijn die de gemeente voor nieuwbouw hanteert)
 - c. Rentepercentage die geldt voor een 20-jarige lening bij de BNG voor de gemeente, te bepalen op het moment van voorbereiding van het raadsvoorstel voor het toekennen van het investeringskrediet
 - d. Na afloop van de financieringstermijn en op het moment dat de boekwaarde is gereduceerd tot € 0 vervalt de vergoeding door het schoolbestuur aan de gemeente.
8. De hoofdsom van de lening dient uiterlijk 40 jaar nadat het gebouw(deel) is opgeleverd (door aannemer aan schoolbestuur) te zijn terugbetaald. Het is mogelijk voor het schoolbestuur om de lening in een kortere termijn boeteloos af te lossen;
9. Gelijk het gebouwdeel voor het onderwijs, valt het eigendom van het gebouwdeel voor de kinderopvang terug aan de gemeente indien het schoolbestuur haar onderwijsactiviteiten op de betreffende locatie stopt. Indien dit aan de orde is en de lening is nog niet afbetaald, wordt de restant van de lening kwijtgescholden. Indien vroegtijdig is afgelost door het schoolbestuur, wordt de restant boekwaarde (gebaseerd op de 40-jarige annuïteit) door de gemeente aan het schoolbestuur vergoed;
10. De restanthoofdsom van de geldlening is onmiddellijk, zonder nadere ingebrekestelling, opeisbaar en/of rechterlijke tussenkomst opeisbaar bij faillissement of surseance van betaling van het schoolbestuur, dan wel in het geval het schoolbestuur zijn activiteiten staakt en/of zij wordt ontbonden, c.q. geliquideerd
11. De vergoeding die het schoolbestuur aan de gemeente betaalt maakt onderdeel uit van de door te belasten huurkosten aan de opvangorganisatie

Beleidskaders financiering m²-s opvang in bestaande onderwijsgebouwen

1. Bij onderwijsgebouwen waar dit aan de orde is de bestaande situatie volledig in kaart brengen op basis van een NEN2580 en in relatie tot vastgestelde of definitief vast te stellen onderwijscapaciteit beschouwen: wat valt wel onder de onderwijscapaciteit en wat niet? Zie hiervoor ook de uitgangspunten voor volumeafspraken. Gemeente en schoolbesturen komen bij het maken van de volumeafspraken gezamenlijk overeen hoeveel leerlingen maximaal op een locatie kunnen worden gehuisvest (gerelateerd aan de m²-s onderwijsruimte) en hoeveel m² inzetbaar is voor de kinderopvang. Een en ander afgestemd op de dan actuele leerlingprognose en in samenhang met de andere schoolgebouwen in de omgeving. Gemaakte afspraken hierover zijn niet eenzijdig aanpasbaar.
2. Bij het bepalen en het toewijzen van gebouwcapaciteit wordt ook rekening gehouden met gebouwoppervlak dat tot stand is gekomen door een investering van het schoolbestuur zelf. Hierover worden maatwerk afspraken gemaakt, waarbij het basis uitgangspunt is dat onderwijscapaciteit in principe door de gemeente is en wordt gefinancierd.
3. Nadat de volumeafspraken zijn gemaakt (of door schoolbestuur en gemeente gezamenlijk herzien), kan het voorkomen dat onderwijscapaciteit leeg staat (het aantal leerlingen is minder dan het maximaal vastgesteld aantal voor die locatie). In dat geval kan een schoolbestuur de keuze maken om die leegstaande onderwijscapaciteit alsnog (tijdelijk) in te zetten voor opvangfuncties (of andere functies).
4. Indien gebouwoppervlak voor kinderopvang binnen de vastgestelde onderwijscapaciteit valt:
 - a. Schoolbestuur verhuurt aan kinderopvang organisatie
 - b. Schoolbestuur bepaalt huursom en er vindt geen afdracht plaats aan gemeente, maar:
 - c. Onderwijscapaciteit kan altijd worden geclaimd ten behoeve van onderwijs (= risico opvang organisatie). Eventuele verbouwkosten zijn niet voor rekening van de gemeente.
5. Indien gebouwoppervlak voor kinderopvang buiten de vastgestelde onderwijscapaciteit valt:
 - a. Schoolbestuur is juridisch eigenaar van gebouwdeel en verhuurt aan kinderopvang
 - b. Schoolbestuur betaalt jaarlijks een vergoeding aan de gemeente, gebaseerd op:
 - De nog openstaande boekwaarde bij de gemeente
 - Annuïteit en resterende afschrijvingstermijn van de boekwaarde
 - Rentepercentage die geldt voor een 20-jarige lening bij de BNG voor de gemeente, te bepalen op het moment van voorbereiding van het collegevoorstel voor het toekennen van de ruimte in het onderwijsgebouw
 - c. De vergoeding die het schoolbestuur aan de gemeente betaalt maakt onderdeel uit van de door te belasten huurkosten aan de opvangorganisatie
 - d. De hoofdsom van de jaarlijkse vergoeding dient uiterlijk over een periode van de nog resterende afschrijvingstermijn van het gebouw(deel), nadat deze is onttrokken aan de onderwijsbestemming, te zijn terugbetaald. Het is mogelijk voor het schoolbestuur om de som (restboekwaarde) in een kortere termijn boeteloos af te lossen;
 - e. Over de periode waarop de huurovereenkomst tussen schoolbestuur en opvangorganisatie betrekking heeft, is het te verhuren gebouwdeel onttrokken aan de onderwijscapaciteit;
 - f. De bepalingen zoals die bij nieuwbouw onder 9 tot en met 11 zijn opgenomen, zijn ook hier van toepassing

Beleidskaders volumeafspraken

1. Voor elke onderwijslocatie wordt de onderwijscapaciteit gezamenlijk vastgesteld in m2 bvo en in maximaal te huisvesten aantal leerlingen;
2. Bij het beoordelen en vaststellen van de onderwijscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen primair onderwijs en voortgezet onderwijs (VO). De onderwijscapaciteit in het VO wordt meer op regionaal niveau in samenhang met andere scholen beoordeeld. De onderwijscapaciteit in het PO meer op wijkniveau, waarbij wel ook rekening wordt gehouden met voedingsgebieden van de scholen in relatie tot het type onderwijs dat wordt aangeboden: hebben scholen een wijkgerichte functie of juist meer een wijk overstijgende functie in het aanbod?
3. Bij het vaststellen van de onderwijscapaciteit wordt rekening gehouden met de mogelijkheid om een deel van het gebouw in te zetten voor kinderopvangvoorzieningen, voor zover dat bouwtechnisch mogelijk is en voor zover de beschikbare onderwijscapaciteit op wijkniveau toereikend blijft (o.b.v. okt-telling en formele prognose). Het is aan de schoolbesturen om de onderwijscapaciteit voor locaties in relatie tot de gewenste capaciteit voor voorzieningen ten behoeve van kinderopvang te bepalen en een voorstel daarvoor te doen. Gemeente en schoolbesturen stellen dit voorstel vervolgens gezamenlijk vast. De gemeente beoordeelt dit in relatie tot de leerlingprognoses en in samenhang met de totale onderwijscapaciteit in de omgeving van de betreffende school;
4. Indien de onderwijscapaciteit in de situatie zoals geschetst onder punt 2 niet toereikend is (als gevolg van gebruik door kinderopvang) ontstaat er een uitbreidingsbehoefte ten behoeve van de kinderopvang. Hier wordt als volgt mee omgegaan:
 - a. De ruimte die door kinderopvang reeds wordt gebruikt wordt onttrokken aan de onderwijscapaciteit. Er vindt een uitbreiding van de onderwijscapaciteit plaats. De kosten van deze uitbreiding komen ten laste van de kinderopvang, waar een financieringsafpraak voor wordt opgesteld. Of;
 - b. De kinderopvang vertrekt en zoekt zelfstandig naar alternatieve huisvesting.
5. Schoolbesturen zijn zelf (gezamenlijk) verantwoordelijk voor de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de volumeafspraken in relatie tot de vrije schoolkeuze van ouders: ofwel men faciliteert het gebruik van ruimte in elkaars onderwijsgebouwen, ofwel men stuurt op de instroom;
6. Er is alleen sprake van aanpassing in het volume indien daar op wijkniveau aanleiding toe is;
7. Indien op wijkniveau aanleiding is om extra volume toe te voegen, wordt in onderling overleg tussen gemeente en schoolbestuur:
 - a. gekeken of capaciteit in nabijgelegen wijk(en) beschikbaar is
 - b. rekening houdend met instroom van leerlingen uit deze wijk(en) en rekening houdend met acceptabele afstanden tot scholen, waarbij de acceptabele afstand wordt gedefinieerd conform het uitgangspunt voor medegebruik
 - c. wanneer geen capaciteit beschikbaar blijkt, wordt capaciteit uitgebreid op de locatie waar:
 - Op basis van de leerlingprognoses de uitbreidingsvraag zich voordoet, én waar
 - Dit technisch en planologisch haalbaar is
 - Én waar de school dit organisatorisch kan waarmaken
 - d. schoolbesturen die in de wijk een school hebben, bepalen gezamenlijk met de gemeente op welke locatie en op welke wijze uitbreiding het beste kan plaatsvinden
8. Op het moment dat de marge in de capaciteit onder de 10% komt en de leerlingprognoses geven een verdergaande groei van het leerlingaantal aan, treden gemeente en schoolbesturen in overleg om te bepalen of er aanleiding is om in te grijpen. Voor VO wordt de marge op regionaal niveau bekeken, voor het PO op wijkniveau. Dit om te waarborgen dat men tijdig reageert op ontwikkelingen. Op basis van de periodieke (2-jaarlijkse) actualisatie van de leerlingprognoses wordt gesignaleerd waar de marge wordt benaderd. De beoordeling van de 'grenswaarde' en signalering maakt onderdeel uit van een OOGO.

2.1.5 Inclusie

De gemeente en schoolbesturen onderschrijven het belang van het aanbieden van passend en inclusiever onderwijs. Inclusiever onderwijs gaat ervan uit dat het onderwijs voor alle leerlingen toegankelijk is en niemand wordt uitgesloten. Kinderen leren, spelen en werken samen en ieder kind kan zich optimaal ontwikkelen met ondersteuning die daarvoor nodig is. Kinderen hebben hiermee gelijke kansen op school, maar ook in de maatschappij. Inclusie vertaalt zich voor de gemeente Castricum in twee verschillende vraagstukken. (1) De huisvestingsvraag van kinderen met een fysieke of mentale ondersteuningsbehoefte en (2) het huisvesten van nieuwkomers.

Kansengelijkheid is voor alle kinderen in Castricum belangrijk. Het streven is kinderen met een ondersteuningsbehoefte zo lang mogelijk binnen het reguliere onderwijs te houden. Waar mogelijk en in het belang van het kind zoeken we naar oplossingen in de wijken. In de wijken brengen we partijen rondom het kind samen. Dit stimuleert partijen om intensief samen te werken en van elkaar te leren. De ontwikkeling van het kind staat daarbij te allen tijde voorop. Inclusie vraagt om een breed aanbod aan kindvoorzieningen in een KC, waar naast onderwijs en opvang ook zorg en therapie geboden kan worden. Zorgprofessionals gaan aan de slag op scholen om de uitstroom naar het speciaal onderwijs te verkleinen. Dit vraagt om wat extra ruimte, aanvullende op de onderwijscapaciteit, waar specialistische zorg en begeleiding geboden kan worden. De ruimten in KC's zijn flexibel en multifunctioneel inzetbaar voor o.a. externe zorgaanbieders of begeleiders zoals logopedisten. Specialistische voorzieningen zoals het speciaal (voortgezet) onderwijs blijft bestaan voor kinderen die dit nodig hebben.

Sinds de oorlog in Oekraïne heeft de behoefte aan onderwijs voor nieuwkomers binnen het primair en voortgezet onderwijs een vlucht genomen. Om deze kinderen zo snel mogelijk te laten integreren en ze zoveel mogelijk een thuis te bieden is het streven de taalklassen en internationale schakelklassen (ISK) te plaatsen bij bestaande scholen. Bij bestaande scholen dient ruimte te worden gegenereerd om de komende jaren de huisvesting voor nieuwkomers te bestendigen. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de kleinere groeps grootte van taalklassen en de ISK in vergelijking tot het reguliere onderwijs.

Voorstel IHP

Voor het huisvesten van kinderen met een ondersteuningsbehoefte gelden dezelfde voorstellen zoals omschreven bij 'verbreding'. Op basis van de visie dient er per (ver)nieuwbouwproject een plan gemaakt te worden. Met de samenwerkingsverbanden en de schoolbesturen dient bepaald te worden aan welke voorzieningen op de betreffende locatie behoefte is en welke samenwerkingen daarvoor worden aangegaan.

Als de behoefte voor nieuwkomers onderwijs toeneemt wordt gezamenlijk onderzocht hoe en waar het beste invulling kan worden gegeven aan deze vraag. Permanente leegstand op scholen wordt gezien als een kans om klassen voor nieuwkomers te plaatsen.

Gevraagd besluit:

- De gemeente kent extra bouwvolume toe in het kader van inclusie, bovenop de normatief te berekenen m2-s onderwijshuisvesting. De behoefte aan dit extra bouwvolume dient aangetoond te worden uit andere gemeentelijke beleidskaders en -plannen en de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden.
- Voldoende ruimte, verspreid over de gemeente, beschikbaar stellen op bestaande scholen (PO en VO) om nieuwkomers te huisvesten.

Flexibiliteit

Maatschappelijke ontwikkelingen hebben invloed op de vraag naar onderwijshuisvesting. Binnen de gemeentegrenzen van Castricum is er sprake van woningbouwontwikkelingen, met een toename van het aantal leerlingen als gevolg. Ook zorgt de oorlog in Oekraïne voor een grotere toestroom aan nieuwkomers waar, in de vorm van ISK of een taalklas, onderwijs aan geboden wordt. Daarnaast vraagt de gewenste verbreding en inclusie om multifunctionele en flexibel ruimtegebruik.

Voor het inspelen op groei en krimp en veranderingen in het gebruik is flexibele huisvesting een voorwaarde. In de planvormingsfase en bij de locatiekeuze dient daar waar mogelijk daarom rekening gehouden te worden met het volgende:

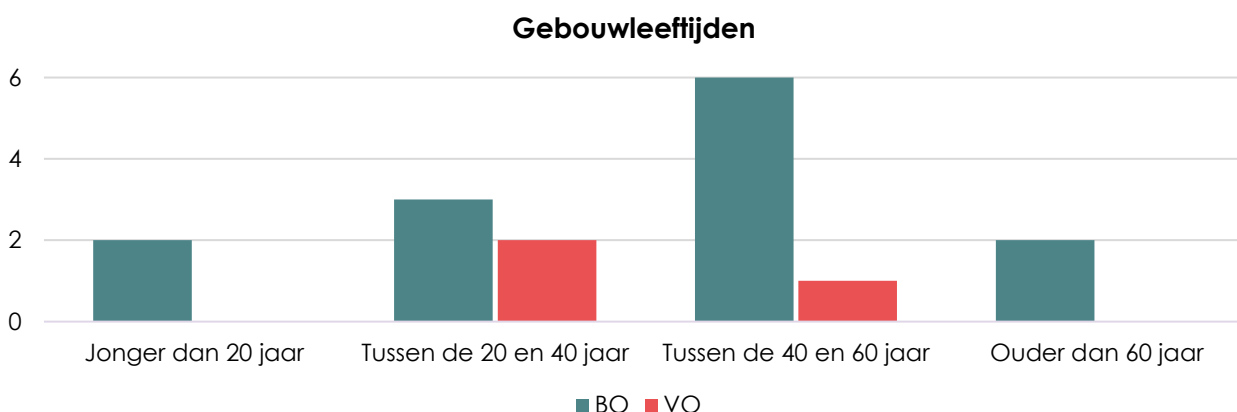
- De (interne) aanpasbaarheid. Denk hierbij aan flexibele indeelbaarheid van het gebouw. Hierbij dient onder andere aandacht te zijn voor een passend installatieconcept. Modulaire bouwmethoden, waarbij gewerkt wordt met gestandaardiseerde en demontabele onderdelen, worden als een kans gezien;
- De toekomstige uitbreidbaarheid van het gebouw. Dit kan in de vorm van een grondgebonden aanbouw of als verdieping op het bestaande gebouw. In ruimtelijk-planologische zin dient hier rekening mee gehouden te worden, door in het bestemmingsplan en bij het bepalen van het terrein oppervlak te anticiperen op een toekomstige uitbreiding.
- De mogelijkheid het gebouw in de toekomst te transformeren naar een andere functie, zonder de bruikbaarheid van het gebouw voor het onderwijs teniet te doen.

3. Inzicht en beoordeling

Ten behoeve van de actualisatie van het IHP is de staat van de schoolgebouwen opnieuw in kaart gebracht. Voor ieder gebouw is een factsheet opgesteld, die te vinden zijn in de bijlagen. De schoolbesturen hebben hiertoe actuele gegevens aangeleverd over de capaciteit en staat van het gebouw. De gemeente heeft nieuwe leerlingenprognoses op laten stellen. Dit hoofdstuk beschrijft de staat van de gebouwen op de onderdelen kwaliteit, financiën en de leerling ontwikkeling.

3.1 Algemeen

In Castricum zijn 16 scholen gevestigd, 13 BO scholen en 3 VO scholen⁴. De gemiddelde leeftijd van de schoolgebouwen in het BO is 43 jaar, bij het VO is dit 37 jaar. Het gaat hier om het initiële bouwjaar, eventuele uitbreidingen en/of renovatie zijn niet meegerekend.

Figuur 2: Leeftijd van de schoolgebouwen

3.2 Kwaliteit

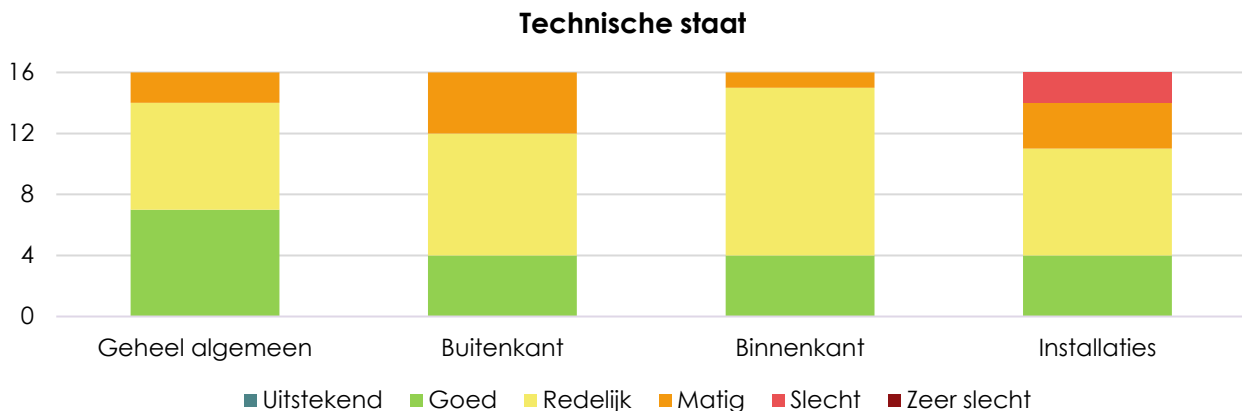
Binnen het thema kwaliteit wordt onderscheid gemaakt tussen drie criteria:

- Technische staat;
- Functionele staat;
- Binnenklimaat.

De schoolbesturen hebben aan de hand van een vragenlijst de onderwijsgebouwen kwalitatief beoordeeld. In de vragenlijsten is gevraagd naar de ervaring van de schoolbesturen bij verschillende onderdelen. Er zijn geen metingen uitgevoerd. De uitkomsten van de beoordeling zijn weergegeven in figuur 3, 4 en 5.

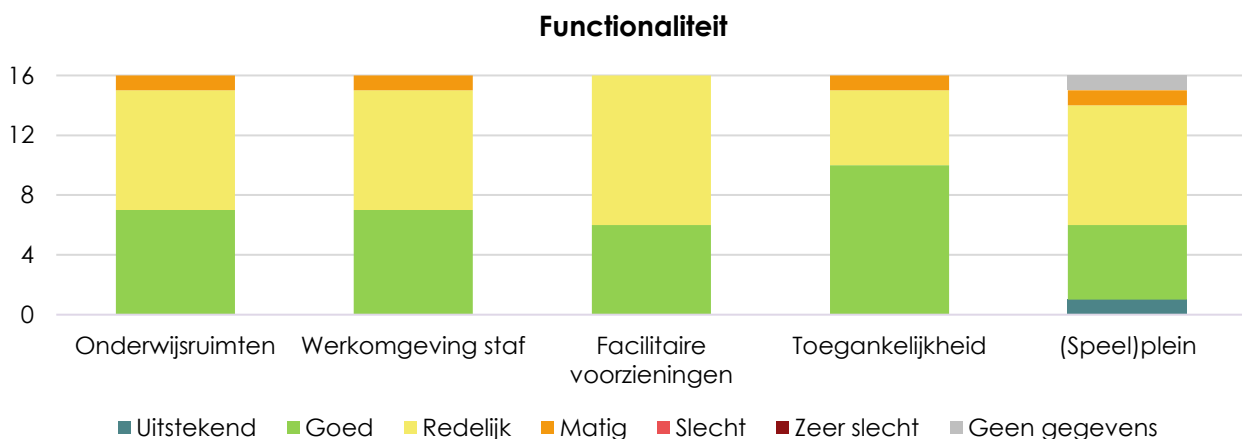
De onderwijsportefeuille voldoet nog niet aan de doelstellingen uit het klimaatakkoord. In Castricum heeft één gebouw een WKO (gasloos). De helft van de gebouwen beschikt over zonnepanelen, dit is boven het landelijk gemiddelde.

⁴ Het Vonk Castricum heeft ervoor gekozen niet te participeren in dit IHP en is daarom niet opgenomen in het overzicht van dit hoofdstuk. De gemeente heeft geen wettelijke taak in de huisvesting van deze school.

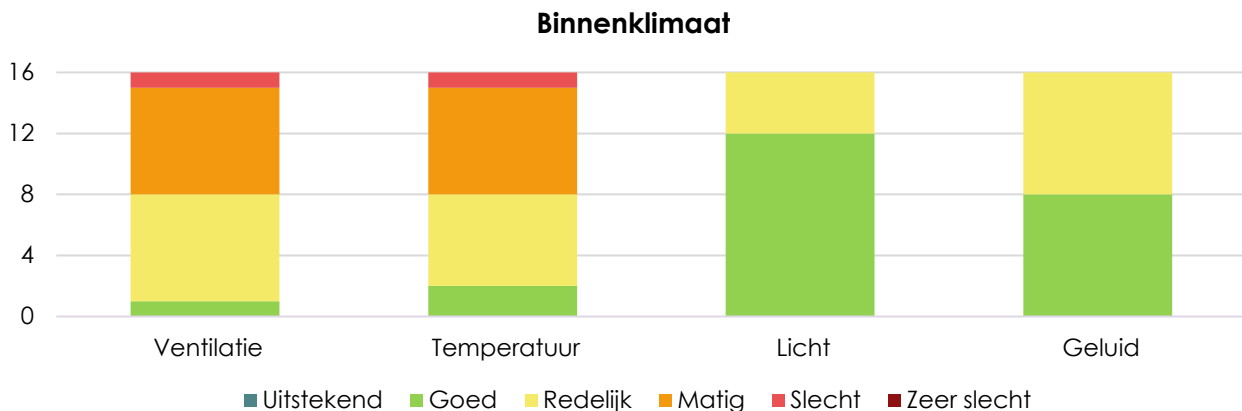
Figuur 3: Beoordeling technische staat schoolgebouwen Castricum

De technische staat geeft inzicht in de kwaliteit van de installatie en de binnen – en buitenkant van het gebouw. Over het algemeen scoren de meeste schoolgebouwen goed tot redelijk op alle onderdelen van de technische staat. Op het onderdeel 'installaties' is voor 2 schoolgebouwen een slechte beoordeling gegeven. Dit zijn de Visser 't Hooft en de Kustlijn. Beide schoolgebouwen zijn ouder dan 50 jaar. Bij de Kustlijn is aangegeven dat deze slechte beoordeling hoofdzakelijk geldt voor het oudste bouwdeel (uit 1968). Daarbij wordt toegelicht dat de slechte beoordeling met name komt door de cv-installatie die aan zijn einde van de technische levensduur is. De installaties in het bouwdeel uit 1999 worden als matig beoordeeld.

Figuur 4: Beoordeling functionaliteit schoolgebouwen Castricum

De functionele staat geeft aan in welke mate het gebouw het onderwijsconcept faciliteert. Hierin spelen onderwijsruimtes, de werkomgeving van de staf, de facilitaire ruimtes van de staf, de toegankelijkheid en het (speel)plein allemaal een rol. Wederom worden de meeste schoolgebouwen redelijk tot goed beoordeeld. Voor het merendeel van de schoolgebouwen geldt dat de functionaliteit van het gebouw goed tot redelijk aansluit. Daarbij wordt de toegankelijkheid het meest positief beoordeeld. Bij 3 schoolgebouwen (de Juliana van Stolbergsschool, de Cunera en de Brug) wordt op 1 tot 2 onderdelen een matige beoordeling gegeven. In de toelichting wordt bij de Juliana van Stolbergsschool aangegeven dat dit met name komt doordat de aula niet functioneel aansluit op de overige voorzieningen. Bij de Brug is de matige beoordeling van toepassing op het speelplein. Door het Supreme College is geen beoordeling op de functionaliteit van het plein gegeven.

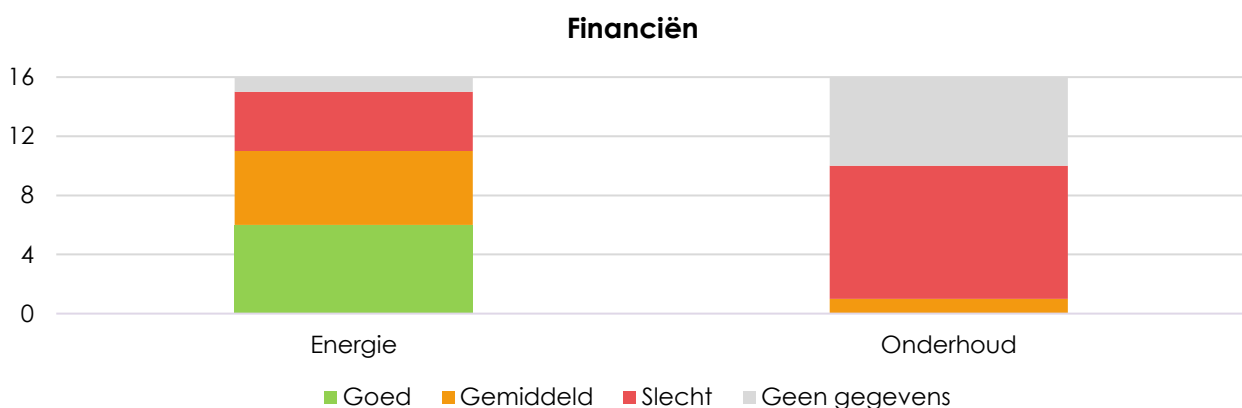

Figuur 5: Beoordeling binnenklimaat schoolgebouwen Castricum

De beoordeling van het binnenklimaat geeft aan hoe de ventilatie, de temperatuur, het licht en het geluid binnen het gebouw ervaren worden. Op deze criteria van de kwaliteitsbeoordeling waren de schoolbesturen het meest kritisch. Bij de helft van de scholen is het binnenklimaat (op de onderdelen ventilatie en temperatuur) matig tot slecht. Slechts 1 school scoort goed op ventilatie, en 2 scholen op temperatuur. De schoolgebouwen die matig tot slecht scoren op ventilatie zijn bijna allemaal gebouwd in de jaren 60 en 70. Zeer waarschijnlijk wordt deze slechtere beoordeling gegeven door de afwezigheid van mechanische ventilatie. Hierdoor is het binnenklimaat lastig te regelen.

3.3 Financiën

Het thema financiën geeft inzicht in de exploitatielasten (onderhoud- en energiekosten) van de onderwijsgebouwen. Deze kosten zijn voor rekening van de schoolbesturen. Binnen de beoordeling wordt onderscheid gemaakt tussen de onderhoudslasten, waarbij gekeken wordt naar het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) van de komende 10 jaar, en energielasten, waarbij gekeken wordt naar de afschrijven van de afgelopen jaren. De kosten zijn vervolgens vergeleken met een door ICSadviseurs opgestelde benchmark (2021). De benchmark bevat schoolgebouwen van uiteenlopende bouwjaar uit heel Nederland en is daarmee een representatieve database. Figuur 6 maakt de beoordeling van de financiën op basis van de benchmark inzichtelijk.

Figuur 6: Beoordeling kosten energie en onderhoud scholen Castricum⁵

⁵ Voor KC de Paulus ontbreken gegevens om de kosten voor energie te beoordelen. Voor Cunera, Visser 't Hooft, de Kustlijn, de Vrije School & Supreme College ontbreken gegevens om de kosten voor het onderhoud te beoordelen vanwege geplande huisvestingsingrepen.

Energie

De energielasten van de onderwijsgebouwen zijn vastgesteld op basis van de meest recente jaarafrekeningen van het gas-, water- en elektraverbruik. Ook deze jaarlijkse lasten zijn afgezet tegen de gemiddelde energielasten uit de benchmark van ICSadviseurs. De gemiddelde jaarlijkse energielasten uit de benchmark bedragen € 13,- per m² bvo voor PO-scholen, bij VO-scholen is dit € 11,- per m² bvo.

De schoolgebouwen met lagere energielasten dan de benchmark (daardoor beoordeeld als 'goed') zijn zoals verwacht de schoolgebouwen met een jongere gebouwleeftijd (van het nieuwste gebouw de Paulus uit 2012 zijn geen energiegegevens bekend). Met uitzondering van het gebouw van de Montessori. Dit schoolgebouw uit 2002 scoort verrassend slecht op het onderdeel energie. Met gemiddelde energielasten van € 21,- per m² bvo komt de school ruim boven de benchmark uit. In vergelijking met andere schoolgebouwen zijn met name de kosten voor elektra zeer hoog geweest. Het aardgas verbruik van de school is vergelijkbaar met andere scholen van dezelfde grote, maar het elektraverbruik is bijna twee keer zo hoog. Van de overige drie scholen waarbij de energielasten bovengemiddeld hoog waren lagen de kosten per vierkante meter net boven het gemiddelde benchmark bedrag van € 13,- per m² bvo.

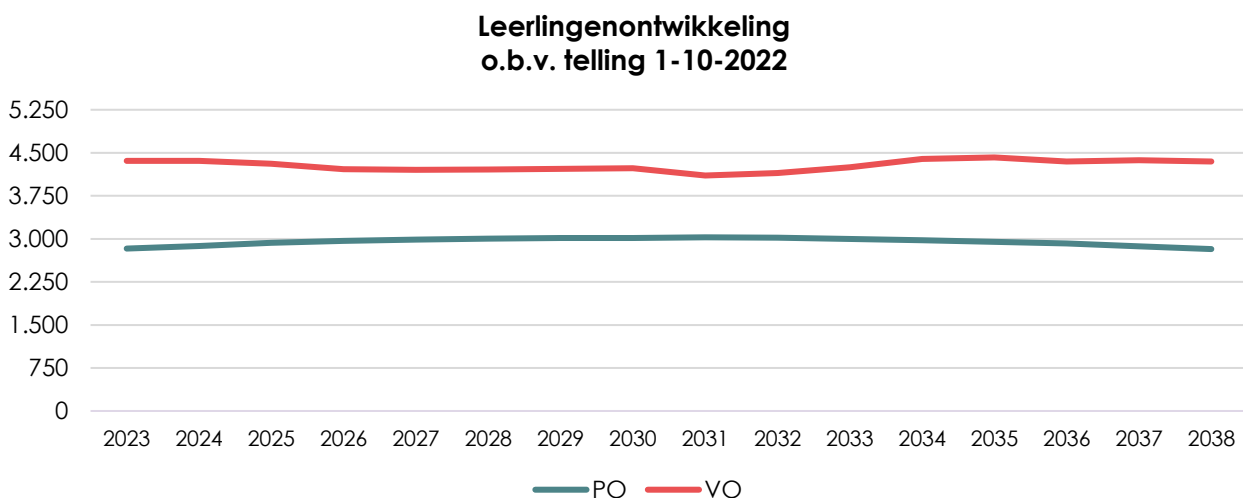
Onderhoud

Voor de schoolgebouwen zijn de onderhoudslasten in beeld gebracht op basis van de verwachte onderhoudskosten zoals opgenomen in het MJOP voor de komende 10 jaar. Deze bedragen zijn omgerekend naar een jaarlijks gemiddelde onderhoudslast per m² bvo. Dit gemiddelde is vervolgens afgezet tegen de gemiddelde onderhoudskosten uit de benchmark opgesteld door ICSadviseurs, die € 33,- per m² bvo voor PO-scholen bedraagt. Bij VO-scholen liggen die kosten gemiddeld op € 31,- per m² bvo. De besturen zijn gevraagd de geraamde onderhoudskosten aan te leveren.

Opvallend is dat voor bijna alle scholen de onderhoudskosten hoger liggen dan het landelijk gemiddelde. Slechts één school scoort gemiddeld op dit onderdeel, de rest scoort slecht (of zijn geen gegevens van beschikbaar). Een schoolgebouw ontvangt een slechte score wanneer de onderhoudslasten hoger liggen dan de benchmark. Dit betekent dat de scholen relatief gezien veel geld kwijt zijn aan het in stand houden van de onderwijsgebouwen. Gemiddeld liggen de onderhoudskosten per m² bvo van de scholen die slecht scoren op € 64,- per m² bvo. Dit is bijna 2 keer zo hoog als de benchmark. Deze hoge onderhoudslasten zijn in de MJOP's van 3 scholen terug te lezen doordat er in bepaalde jaren onderhoudsposten van € 900.000,- tot bijna € 2.000.000,- zijn begroot. Bij andere scholen worden in de MJOP's de posten meer verspreid, maar zijn er meermaals posten van € 200.000,- tot € 400.000,-.

3.4 Leerlingenontwikkeling

De gemeente Castricum heeft in 2023 een nieuwe prognose laten opstellen. Deze prognose is opgesteld op basis van de oktobertelling van 2022. Ook zijn de vastgestelde woningbouwontwikkelingen in de verschillende deelgebieden meegenomen in de prognose. Onderstaand wordt de verwachte leerlingenontwikkeling van Castricum in beeld gebracht.

Figuur 7: Leerlingenontwikkeling Castricum

Figuur 7 laat de leerlingenontwikkeling in het PO in Castricum per kern zien. Voor het PO wordt er een toename van 7% tot 2032 voorspeld en vervolgens een daling net onder het huidige niveau in 2038. Dit beeld wijkt af ten opzichte van het vigerend IHP waar tot 2034 een licht daling van het leerlingenaantal werd verwacht. Voor het VO neemt het leerlingenaantal tot 2032 met 6% af en vervolgens weer toe tot het huidige niveau in 2038. De ontwikkeling van het leerlingenaantal wijkt af ten opzichte van het vigerend IHP waar werd verwacht dat het leerlingenaantal zou dalen met 17%.

	2023	2026	2030	2034	2038	Δ 2023-2038
Akersloot	363	390	403	412	383	+20
Limmen	587	644	689	720	712	+ 125
Bakkum	354	346	307	256	236	-118
Castricum	1.528	1.585	1.615	1.585	1.491	- 37
Totaal	2.832	2.965	3.014	2.973	2.822	-10

Figuur 8: leerlingenontwikkeling PO per kern in Castricum

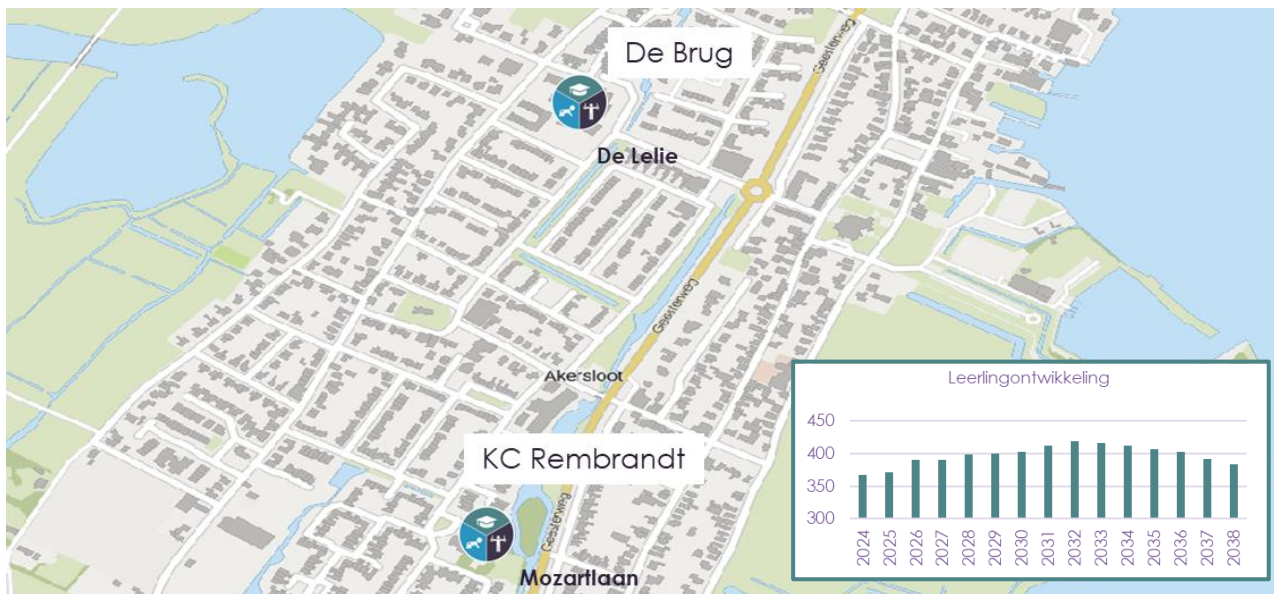
De leerlingenprognose is de basis voor de berekening van de ruimtebehoefte. In hoofdstuk 4 wordt verder ingegaan op de verhouding tussen de vraag en het aanbod op schoolniveau. Hierbij wordt ook het gebruik door andere partijen, zoals kinderopvang, meegenomen.

4. Oplossingsrichtingen

4.1 Primair onderwijs

4.1.1 Akersloot

In Akersloot zijn twee scholen gehuisvest, te weten:

De Brug is gehuisvest in een gebouw dat is gerealiseerd in 2007. De technische en functionele kwaliteit van het gebouw is goed. De gebruikers ervaren echter klachten over het binnenklimaat. Mede door de glazen gevel wordt het op zonnige dagen erg warm op de verdieping. De leerling ontwikkeling laat voor de komende jaren een groei zien. Door het gebruik van kinderopvang binnen de onderwijscapaciteit gaat er op termijn (vanaf omstreeks 2028) een druk op de beschikbare capaciteit ontstaan. Naast de Brug bevindt zich sporthal de Lelie. Mocht er in de toekomst een herontwikkeling van het sportpark plaatsvinden wordt onderzocht of De Lelie kan worden verplaatst.

De Brug	2007
Onderwijscapaciteit	1.529 m2
Behoeftte onderwijs 2038	1.327 m2
Gebruik o.c. derden	118 m2
V&A 2038	+87 m2
Technische staat	2
Binnenklimaat	3
EnergieLabel	-
Welk klasse	Zeër zuinig

Het gebouw waar **KC Rembrandt** gehuisvest is, is gerealiseerd in 1975 en in 2012 uitgebreid. In 2023 is de school een kindcentrum geworden. Het gebouw beschikt over een inpandige gymzaal. De technische staat van met name de installaties is matig. De ventilatie units zijn aan het einde van hun levensduur. Dit resulteert in klachten over het binnenklimaat. De leerling ontwikkeling laat voor de komende jaren een stabiele trend zien. Het kindcentrum is daarmee passend gehuisvest.

KC Rembrandt	1975
Onderwijscapaciteit	1.324 m2
Behoeftte onderwijs 2038	1.000 m2
Gebruik o.c. derden	152 m2
V&A 2038	+172 m2
Technische staat	4
Binnenklimaat	3
EnergieLabel	-
Welk klasse	Zuinig

Totale onderwijs huisvestingscapaciteit in relatie tot verwachte leerlingaantallen

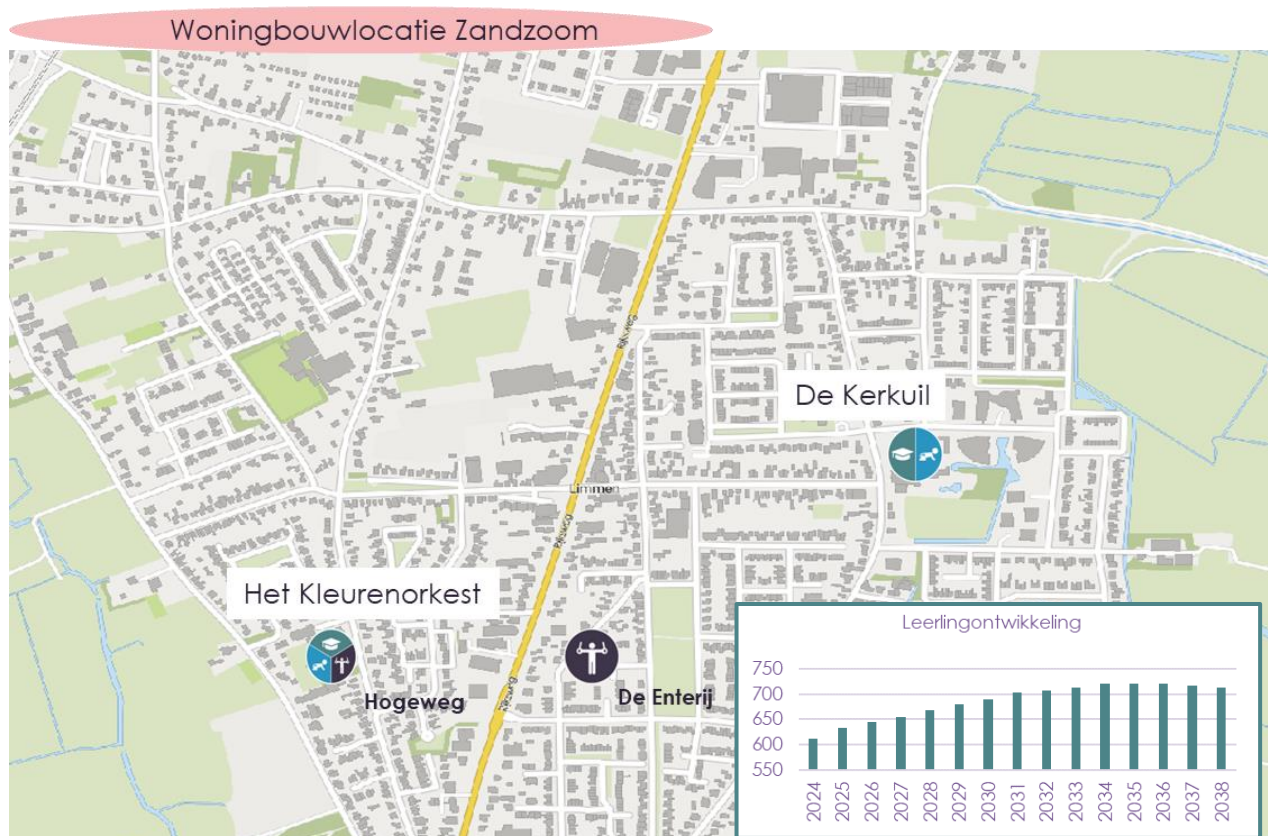
De totale onderwijscapaciteit in Akersloot bedraagt 2.853 m2bvo, waarvan 270 m2bvo in gebruik is door derden (opvangfuncties). Uitgaande van twee scholen betekent dit, dat in Akersloot voor maximaal 434 tot 488 leerlingen gebouwcapaciteit is, afhankelijk van het toerekenen van de capaciteit die door derden in gebruik is. De leerlingprognose houdt rekening met een piek van 419 leerlingen (2031) en een afvlakking naar 372 leerlingen in 2038. De capaciteit in Akersloot is derhalve toereikend om de verwachte piek in het leerlingaantal op te vangen.

Voorgestelde huisvestingsingrepen

- **De Brug:** bij vervanging sporthal beoordelen of een uitbreiding van het kindcentrum noodzakelijk is.
 - Uitbreiding capaciteit indien nodig ten behoeve van opvangfuncties (geen onderwijs)
 - Ingebruikname: afhankelijk van planning vervanging sporthal
- **KC Rembrandt:** vernieuwbouw kindcentrum. Daarbij aansluiten bij grootschalig planmatig onderhoud dat op de langere termijn is voorzien.
 - Vernieuwbouw ten behoeve van 160 leerlingen (= 1.005 m²bvo)
 - Vernieuwbouw in pandige gymzaal (= 365 m²)
 - In dit scenario kan nog worden geopteerd voor de DUMAVA-subsidieregeling, waarbij maximaal 30% subsidie op een integraal verduurzamingsplan kan worden verkregen en een maximaal subsidiebedrag van € 2,5 miljoen per project. Deze subsidie dient voor 2030 aangevraagd te worden.
 - Ingebruikname: 2032
 - Aandachtspunt is tijdelijke huisvesting gedurende de bouw

4.1.2 Limmen

In Limmen zijn twee scholen gehuisvest, te weten:

Het Kleurorkest is gehuisvest in een gebouw uit 1972 en is door de jaren heen verschillende keren uitgebreid. In 2021 is het gebouw verduurzaamd. Er liggen zonnepanelen op het dak en de luchtbehandeling is aangesloten op een warmtepomp. De kwaliteit van het gebouw wordt als matig ervaren. De prognose wijst uit dat er de komende jaren een toenemend aantal leerlingen wordt verwacht. Hierdoor gaat er op termijn een tekort ontstaan voor de huisvesting van kinderopvang. Momenteel wordt er BSO en peutergroepen geboden. De wens is om dit uit te breiden naar dagopvang voor 0-2 jarigen.

Het Kleurorkest	1975
Onderwijs capaciteit	1.487 m2
Behoeftte onderwijs 2038	1.518 m2
Gebruik o.c. derden	74 m2
V&A 2038	-105 m2
Technische staat	3
Binnenklimaat	3
Energie label	-
Wet klasse	Gemiddeld

De Kerkuil is gevestigd in het oosten van Limmen en bedient een ander voedingsgebied dan Het Kleurorkest. Het gebouw uit 1960 heeft verschillende uitbreidingen gehad. Enkel het nieuwste deel uit 2005 is aangesloten op mechanische ventilatie. De kwaliteit van de overige bouwdelen laat te wensen over. Ook voor De Kerkuil voorspelt de prognose een toename van het aantal leerlingen. Deze toename kan nog beïnvloed worden door de ontwikkelingen in de Zandzoom. Het is de intentie om in de Zandzoom een nieuw IKC te realiseren, vanuit de gemeente Heiloo. Vanwege de ligging van de Zandzoom ten opzichte van Limmen is het de verwachting dat een deel van de kinderen uit Limmen voor dit nieuwe IKC kiest. Op termijn kan de kans zich voordoen dat er ruimte ontstaat binnen De Kerkuil om de kinderopvang te huisvesten. Momenteel huurt Blossie een nabijgelegen pand voor het huisvesten van de kinderopvang.

De Kerkuil	1975
Onderwijs capaciteit	2.571 m2
Behoeftte onderwijs 2038	2.464 m2
Gebruik o.c. derden	21 m2
V&A 2038	+86 m2
Technische staat	3
Binnenklimaat	3
Energie label	-
Wet klasse	Zuinig

Totale onderwijs huisvestingscapaciteit in relatie tot verwachte leerlingaantallen

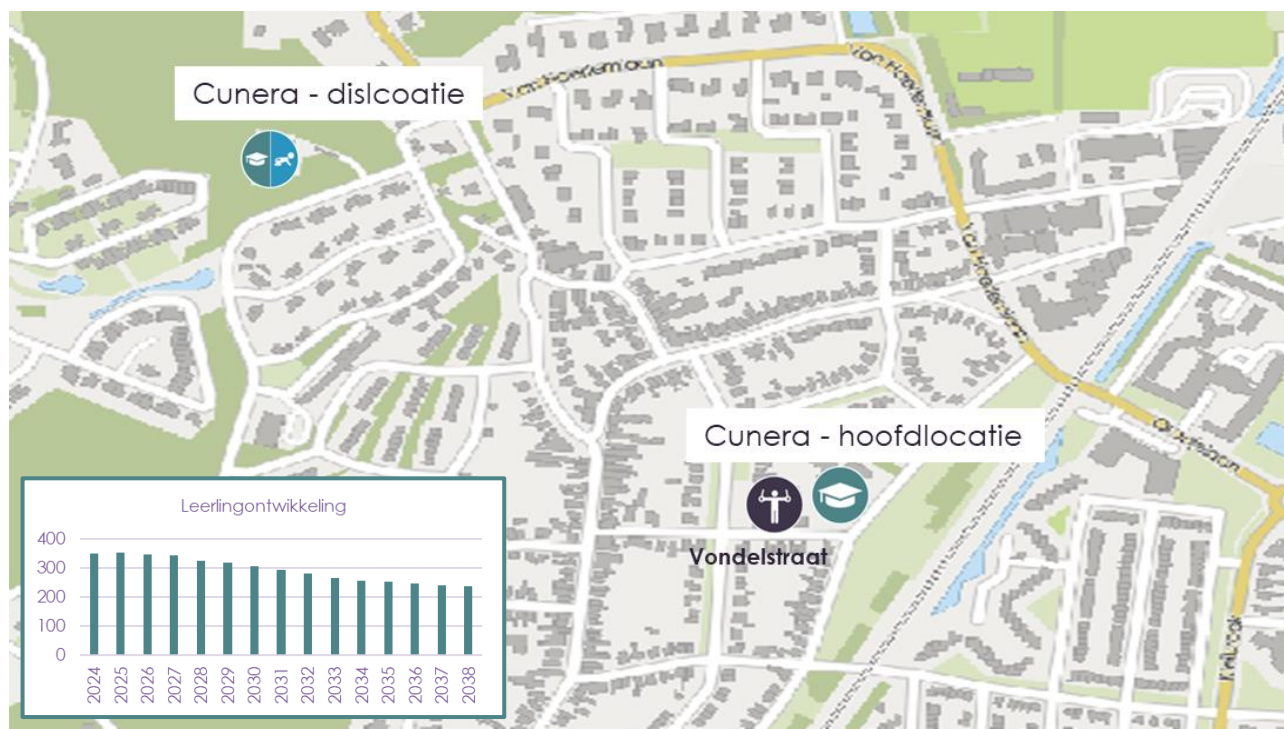
De totale onderwijs capaciteit in Limmen bedraagt 4.058 m2bvo, waarvan 95 m2bvo in gebruik is door derden (opvangfuncties). Uitgaande van twee scholen betekent dit, dat in Limmen voor maximaal 708 tot 727 leerlingen gebouwcapaciteit is, afhankelijk van het toerekenen van de capaciteit die door derden in gebruik is. De leerlingprognose houdt rekening met een piek van 720 leerlingen (2033 - 2035) en een afvlakking naar 706 leerlingen in 2038. De capaciteit in Limmen is derhalve toereikend om de verwachte piek in het leerlingaantal voor het onderwijs op te vangen. Voor het huisvesten van de kinderopvang is aanvullende capaciteit nodig.

Voorgestelde huisvestingsingrepen

- **Het Kleurorkest:** Verder verduurzamen. Er zijn mogelijkheden het gebouw aan te sluiten op een WKO. En uitbreiding realiseren voor de kinderopvang als dat ruimtelijk en planologisch mogelijk is.
 - Capaciteit uitbreiding: n.t.b. (opgave kinderopvang)
 - Ingebruikname uitbreiding: 2028 (moment dat het gaat knellen – o.b.v. huidige gebruik kinderopvang) de wens is om het aanbod te vergroten naar 0-4 (i.p.v. 2-4))
- **De Kerkuil:** (ver)nieuwbouw, waarbij het pand op hetzelfde kwaliteitsniveau wordt gebracht en inhuizen kinderopvang zodra er ruimte ontstaat.
 - Vernieuwbouwen onderwijsruimte ten behoeve van 446 leerlingen (= 2.443 m2bvo)
 - Vernieuwbouwen 128 m2bo ten behoeve van opvangfuncties (= 2.571 – 2.443)
 - In dit scenario kan nog worden geopteerd voor de DUMAVA-subsidieregeling, waarbij maximaal 30% subsidie op een integraal verduurzamingsplan kan worden verkregen en een maximaal subsidiebedrag van € 2,5 miljoen per project. Deze subsidie dient voor 2030 aangevraagd te worden.
 - Ingebruikname: 2031 (in dat jaartal is ook 446 leerlingen geprognosticeerd)

4.1.3 Bakkum

In Bakkum is één school gehuisvest verdeeld over twee locaties, te weten:

Voor **Cunera** is vanuit het bestaande IHP een vervangingsnoodzaak aangetoond voor zowel de hoofd- als dislocatie. De ontwikkeling naar nieuwbouw voor de school is ingezet. Er zijn studies uitgevoerd ten behoeve van de locatiekeuze. Recent is het besluit genomen om nieuwbouw voor Cunera te realiseren op de Vondelstraat. In de studie wordt uitgegaan van onderwijscapaciteit ten behoeve van 300 leerlingen. In de prognose wordt verwacht dat het aantal leerlingen daalt van ongeveer 350 nu naar 233 in 2038. Rond 2030-2031 wordt naar verwachting het aantal van 300 bereikt. Naast nieuwbouw van de school wordt ook rekening gehouden met opvangvoorzieningen (nu 126 m2bvo) en de bouw van een nieuwe gymzaal.

Cunera	1974/1989
Onderwijscapaciteit	2.104 m2
Behoeftte onderwijs 2038	1.387 m2
Gebruik o.c. derden	-
V&A 2038	+717 m2
Technische staat	4
Binnenklimaat	4
Energielabel	-
Wet klasse	-

Totale onderwijs huisvestingscapaciteit in relatie tot verwachte leerlingaantallen

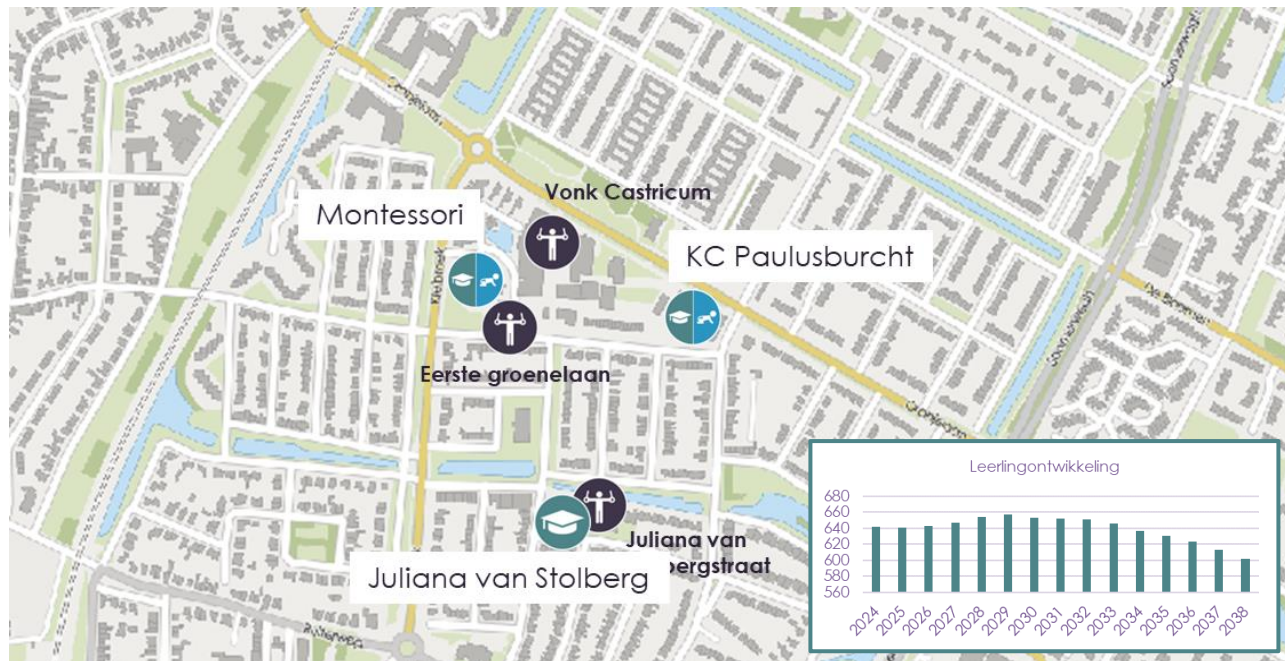
De totale onderwijscapaciteit in Bakkum bedraagt 2.104 m2bvo, wat normatief berekend ruimte biedt aan 379 leerlingen. De leerlingprognose houdt rekening met een dalende trend in deze buurt naar 233 leerlingen in 2038. En voor de nieuwbouw wordt uitgegaan van 300 leerlingen. De capaciteit in Bakkum is derhalve toereikend om het verwachte leerlingaantal te huisvesten.

Voorgestelde huisvestingsingrepen

- **Cunera:** nieuwbouw op de Vondelstraat.
 - Vervangende nieuwbouw voor 300 ll (= aanname, moet nog worden bepaald, 1.709 m² bvo)
 - Nieuwbouw gymzaal (510 m2bvo, conform KVLO-norm)
 - Nieuwbouw opvangfuncties (ca. 600 m2bvo)
 - Ingebruikname: 2027/2028 (gelet op de fase waarin de planvorming zich bevindt)
 - Aandachtspunt is tijdelijke huisvesting voor onderwijs en bewegingsonderwijs gedurende de bouw.

4.1.4 Castricum-West

In Castricum-West zijn drie scholen gehuisvest, te weten:

De Montessorischool is gehuisvest in een gebouw uit 2002. De technische en functionele kwaliteit wordt als goed ervaren. Over het binnenklimaat zijn echter geregeld klachten, dit komt omdat de installaties verouderd zijn. De school maakt de komende jaren een groei door, die na 2032 weer wat afzwakt. De kinderopvang is ondergebracht in ruimten binnen de school. Met de groei van het aantal leerlingen neemt de druk op de ruimten die door de kinderopvang in gebruik zijn toe. Deze druk wordt mede veroorzaakt door het ontbreken van kinderopvang op de Juliana van Stolberg.

De Juliana van Stolberg is gehuisvest in een gebouw uit 1954. Het gebouw is in 1999 en 2010 uitgebreid. De technische en functionele staat van de twee oudste bouwdelen is redelijk tot slecht. Ook over het binnenklimaat zijn geregeld klachten. Op korte termijn staat er groot vervangingsonderhoud gepland, wat tot hoge onderhoudslasten voor het schoolbestuur leidt. Het leerlingaantal neemt de komende jaren toe. Op korte termijn leidt deze toename al tot een ruimtetekort. Binnen het schoolgebouw is er geen ruimte om een kindcentrum te realiseren. De wens is er echter wel.

Het gebouw waar **KC Paulusburcht** is gehuisvest is gerealiseerd in 2012. Technisch verkeert het gebouw in goede staat. Over het binnenklimaat ervaren de gebruikers geregeld problemen. Het schoolbestuur heeft noodlokalen (a 170 m²) geplaatst om de kinderopvang nabij te huisvesten. De vergunning voor de geplaatste noodlokalen loopt tot 2028. De onderwijscapaciteit incl. noodlokalen bedraagt 1.683 m² bvo. De leerling ontwikkeling laat voor de komende jaren een lichte daling zien. Na 2028 lijken de noodlokalen niet meer nodig te zijn om in voldoende capaciteit te voorzien.

Montessori	2002
Onderwijscapaciteit	1.415 m2
Behoefte onderwijs 2038	859 m2
Gebruik o.c. derden	251 m2
V&A 2038	+305 m2
Technische staat	2
Binnenklimaat	3
Energielabel	-
Weii klasse	Gemiddeld

Juliana van Stolberg	1954
Onderwijscapaciteit	1.496 m2
Behoefte onderwijs 2038	1.593 m2
Gebruik o.c. derden	-
V&A 2038	-97 m2
Technische staat	3
Binnenklimaat	3
Energielabel	-
Weii klasse	Gemiddeld

KC Paulusburcht	2012
Onderwijscapaciteit	1.683 m2
Behoefte onderwijs 2038	1.176 m2
Gebruik o.c. derden	175 m²
V&A 2038	+ 332 m2
Technische staat	2
Binnenklimaat	3
Energielabel	A ++
Weii klasse	-

Totale onderwijs huisvestingscapaciteit in relatie tot verwachte leerlingaantallen

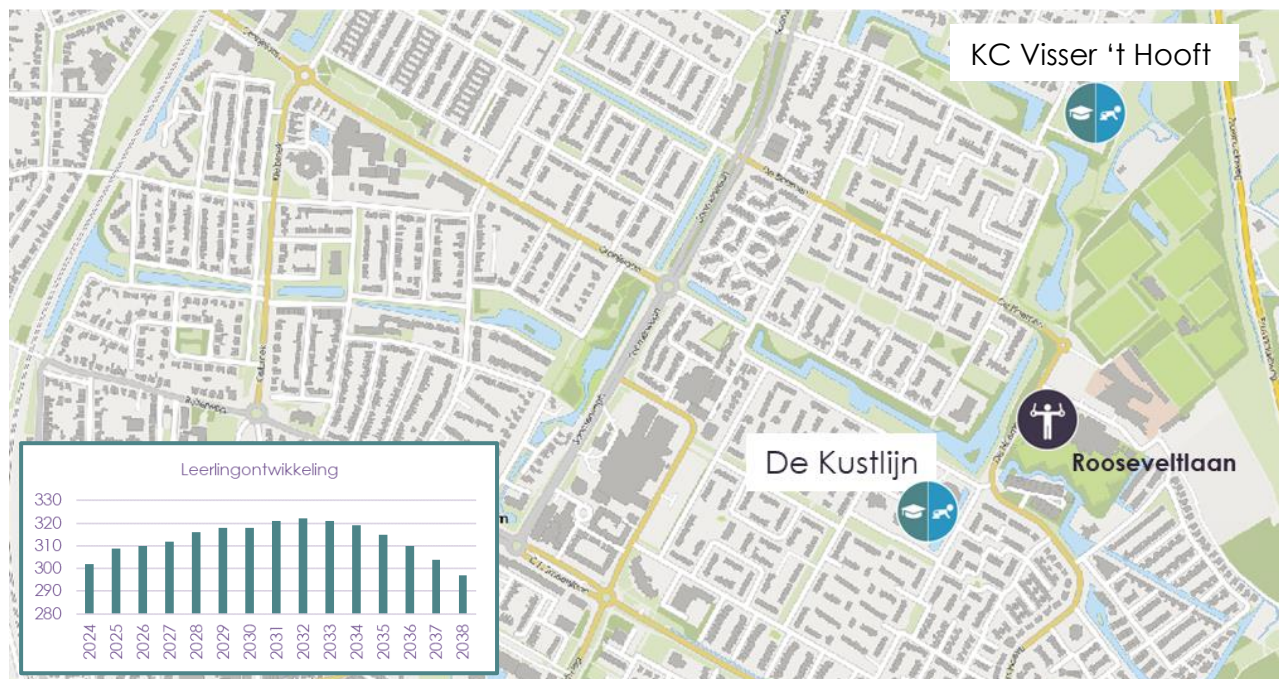
De totale onderwijscapaciteit in Castricum-West bedraagt 4.424 m²bvo (excl. de noodlokalen bij KC Paulusburcht), waarvan 426 m²bvo in gebruik is door derden (opvangfuncties). Deze capaciteit biedt normatief berekend ruimte aan 675 tot 760 leerlingen, afhankelijk van het toedelen van de onderwijsruimte die in gebruik is door derden. De leerlingprognose houdt rekening met een dalende trend in deze omgeving naar 602 leerlingen in 2038 en een piek in het leerlingaantal van 657 leerlingen in 2028. Er is derhalve voldoende onderwijscapaciteit in dit deel van Castricum aanwezig. Echter, de meeste ruimte is te vinden in het gebouw waar de Montessorischool in is gehuisvest, een school met een specifiek profiel waar kinderen/ouders specifiek voor kiezen. De druk op de Juliana van Stolberg school is het grootst. Bovendien is daar de wens om een IKC te realiseren.

Voorgestelde huisvestingsingrepen

- **Montessorischool:** in stand houden en verduurzamen
- **Juliana van Stolberg:** (ver)nieuwbouw en uitbreiding voor onderwijs en kinderopvang (0-4 jaar)
 - Gebouw geschikt maken voor 280 leerlingen, 1.608 m² bvo (binnen dat metrage is de verwachte piek van 296 leerlingen op te vangen)
 - Capaciteit voor kinderopvang: 150 m² bvo (aanname)
 - Ingebruikname: 2026
 - Aandachtspunt: De verwachting is dat vanwege de gefaseerde uitvoering, mede in vakantieperiodes, er slechts 2 noodlokalen nodig zijn.
- **KC Paulusburcht:** in stand houden en monitoren of de noodlokalen in 2028 kunnen worden afgestoten

4.1.5 Castricum-Oost

In Castricum-Oost zijn twee scholen gehuisvest, te weten:

Beide schoolgebouwen van **KC Visser 't Hooft** en **De Kustlijn** zijn verouderd. In lijn met het huidige IHP wordt er gewerkt aan nieuwbouw in de vorm van een IKC Oost opgenomen, waarin beide scholen participeren. Het leerlingaantal op Het Visser 't Hooft maakt de komende jaren een groei door. Het leerlingaantal op De Kustlijn laat daarentegen een dalende ontwikkeling zien. Mede gezien deze leerling ontwikkeling maken de beide schoolbesturen momenteel afspraken over de toekomstige invulling van het IKC Oost. Afgesproken is dat beide besturen inhoudelijke afspraken maken in de vorm van een samenwerkingsovereenkomst. De gemeente wordt bij deze afspraken betrokken. Als er overeenstemming over de inhoud van het IKC is bereikt kan worden gestart met de verdere ontwikkeling.

De Kustlijn	1975
Onderwijs capaciteit	1,548 m2
Behoeftte onderwijs 2038	693 m2
Gebruik o.c. derden	109 m2
V&A 2038	+746 m2
Technische staat	3
Binnenklimaat	3
Energie label	-
Weii klasse	Zuinig

KC Visser 't Hooft	1975
Onderwijs capaciteit	1,168 m2
Behoeftte onderwijs 2038	1,201 m2
Gebruik o.c. derden	60 m2
V&A 2038	-93 m2
Technische staat	3
Binnenklimaat	4
Energie label	-
Weii klasse	Gemiddeld

Totale onderwijs huisvestingscapaciteit in relatie tot verwachte leerlingaantallen

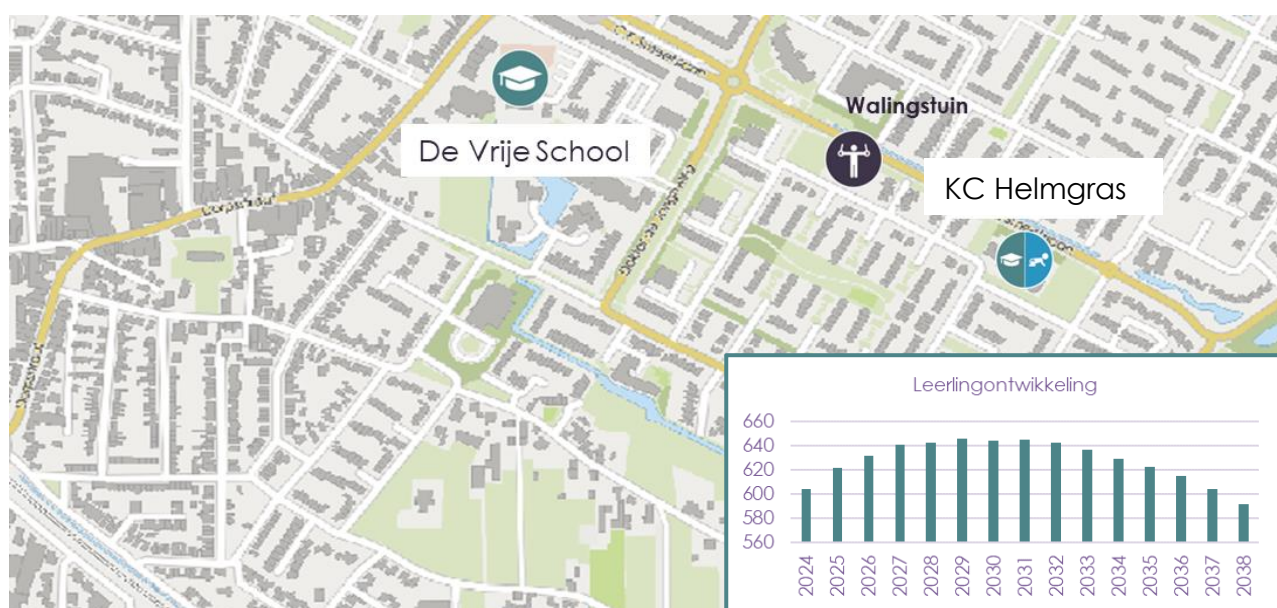
De totale onderwijs capaciteit in Castricum-Oost bedraagt 2.716 m2bvo, waarvan 169 m2bvo in gebruik is door derden (opvangfuncties). Deze capaciteit biedt normatief berekend ruimte aan 427 tot 460 leerlingen, afhankelijk van het toedelen van de onderwijsruimte die in gebruik is door derden. De leerlingprognose houdt rekening met een stijgende trend in deze omgeving voor de eerstkomende jaren en daarna weer een daling naar ongeveer het aantal van nu: 297 leerlingen in 2038 en een piek in het leerlingaantal van 322 leerlingen in 2031. Er is derhalve ruim voldoende onderwijs capaciteit in dit deel van Castricum aanwezig.

Voorgestelde huisvestingsingrepen

- **Nieuwbouw IKC Oost.** De betrokken besturen verkennen de inhoudelijke samenwerkingskansen. Tevens wordt verkend welke kansen zich voordoen voor het ontwikkelen van 10-14 onderwijs binnen het te realiseren IKC.
 - Nieuwbouw voor 300 leerlingen, 1.709 m² bvo (1x vaste voet)
 - Capaciteit voor kinderopvang: n.t.b.
 - Ingebruikname: 2027

4.1.6 Castricum-Zuid

In Castricum-Zuid zijn twee scholen gehuisvest, te weten:

De Vrije School is gehuisvest in een voormalig schoolgebouw nabij het centrum van Castricum. Deze locatie staat al enige tijd op de nominatie voor herontwikkeling tot woningbouw. De Vrije School is zodoende tijdelijk in dit gebouw ondergebracht. Vanwege de tijdelijke aard is er minimaal onderhoud gepleegd. De school ondervindt momenteel klachten van lekkages en slechte ventilatie. Het leerlingaantal maakt de komende jaren een groei door. Het gebouw waar ze nu gehuisvest zijn wordt op termijn te klein. De school zelf heeft de wens om permanent gebruikt te maken van de huidige locatie.

De Vrije School	1974
Onderwijs capaciteit	1.378 m ²
Behoeftte onderwijs 2038	1.407 m ²
Gebruik o.c. derden	-
V&A 2038	- 29 m ²
Technische staat	4
Binnenklimaat	4
Energie label	-
Wet klasse	-

Het gebouw waar **KC Helmgras** gevestigd is komt uit 1991. In 1998 is dit gebouw uitgebreid. In 2016 zijn er drie noodlokalen geplaatst (a 265 m²). Met deze noodlokalen is de capaciteit van gebouw de komende jaren voldoende om onderwijs en opvang te huisvesten. De technische en functionele kwaliteit van het gebouw is goed en sluit aan bij de wensen van de gebruikers. Over het binnenklimaat zijn geen klachten.

KC Helmgras	1991
Onderwijs capaciteit	2.037 m ²
Behoeftte onderwijs 2038	1.971 m ²
Gebruik o.c. derden	90 m ²
V&A 2038	-24 m ²
Technische staat	2
Binnenklimaat	2
Energie label	-
Wet klasse	-

Totale onderwijs huisvestingscapaciteit in relatie tot verwachte leerlingaantallen

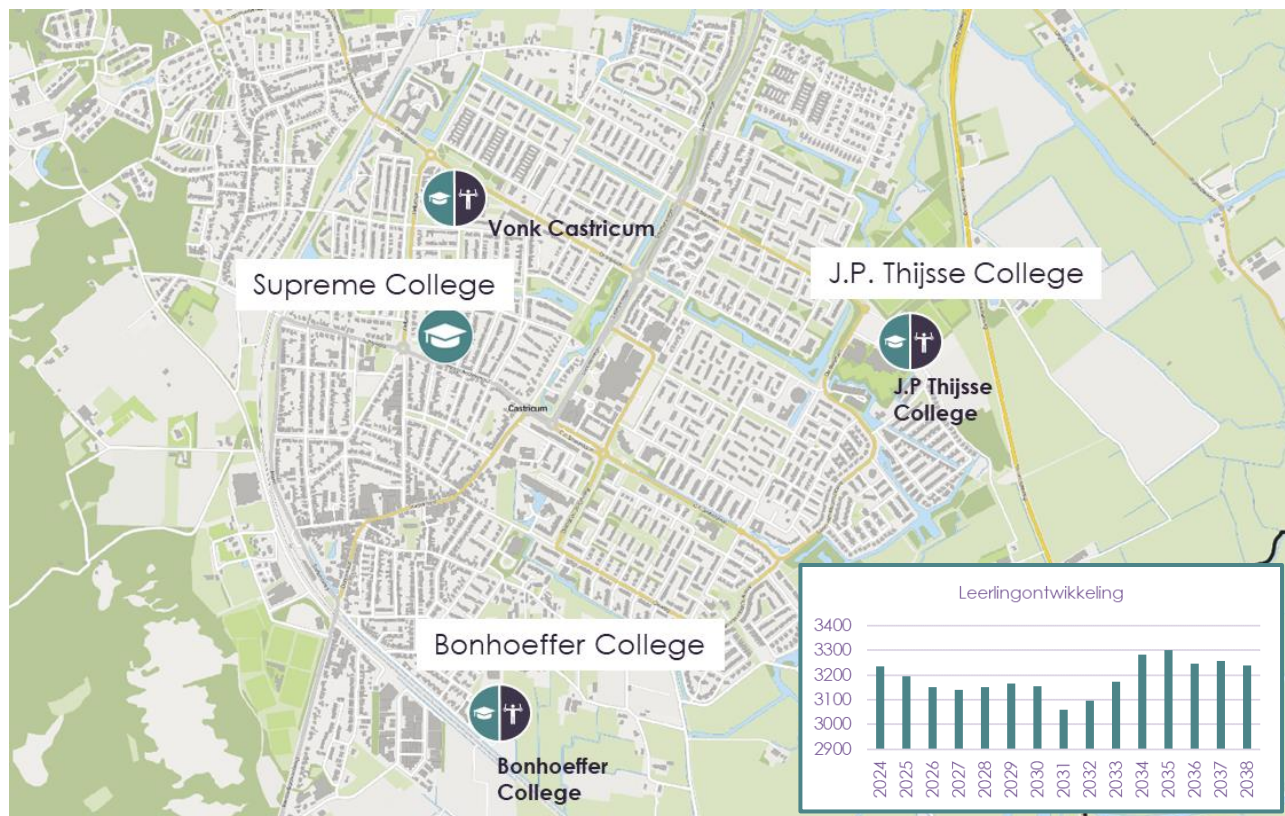
De totale onderwijs capaciteit in Castricum-Zuid bedraagt 3.415 m²bvo (incl. 265 m² tijdelijke huisvesting), waarvan 90 m²bvo in gebruik is door derden (opvangfuncties). Deze capaciteit biedt normatief berekend ruimte aan 582 tot 599 leerlingen, afhankelijk van het toedelen van de onderwijsruimte die in gebruik is door derden. De leerlingprognose houdt rekening met een stijgende trend in deze omgeving voor de eerstkomende jaren en daarna weer een daling naar ongeveer het aantal van nu: 592 leerlingen in 2038 en een piek in het leerlingaantal van 645 leerlingen in 2031. De onderwijs capaciteit in dit deel van Castricum staat derhalve in elk geval tijdelijk onder druk, maar zou voldoende moeten zijn om de piek op te vangen. De tijdelijke huisvesting bij de Helmgras in is ieder geval tot na de piek nodig. Echter, de vrije school is een school die een meer wijkoverstijgende belangstelling geniet en een specifieke keuze van kinderen en ouders is. Dat dient meegewogen te worden in een huisvestings scenario.

Voorgestelde huisvestingsingrepen

- **Vrije School:** uitvoeren onderzoek permanente huisvesting voor de school.
 - Permanente huisvesting voor 250 leerlingen, 1.458 m² bvo
 - Capaciteit voor kinderopvang: n.t.b.
 - Ingebruikname: 2029
- **KC Helmgras:** in stand houden

4.2 Voortgezet onderwijs

In de gemeente Castricum zijn vier scholen voor voortgezet onderwijs gehuisvest, te weten:

Het **Vonk Castricum** heeft ervoor gekozen niet te participeren in dit IHP. De gemeente heeft geen wettelijke taak in de huisvesting van deze school.

Het **Jac. P. Thijssen College** is gehuisvest in een gebouw uit 1995. In 2000 en 2010 is het gebouw uitgebreid. Naast onderwijsruimten beschikt het gebouw ook over twee in pandige gymzalen. Verder heeft de school de beschikking over twee gymzalen in sporthal De Bloemen. De gebruikers zijn tevreden over de functionaliteit van het gebouw. In het najaar van 2023 is het nieuwe ventilatiesysteem in gebruik genomen. De prognoses wijzen uit dat de leerlingontwikkeling de komende jaren stabiel is. De normatieve overmaat wordt onder ander ingezet voor de huisvesting van de internationale schakelklas (ISK). In 2024 komt er een tweede ISK-groep bij.

Jac. P. Thijssen College	1995
Onderwijs capaciteit	12.700 m2
Behoeftte onderwijs 2038	11.598 m2
Gebruik o.c. derden	-
V&A 2038	+1.102 m2
Technische staat	3
Binnenklimaat	3
Energie label	-
Welk klasse	Zuinig

Het gebouw van het **Bonhoeffer College** is gerealiseerd in 2000 en in 2010 uitgebreid. Het gebouw beschikt over twee in pandige gymzalen. De functionaliteit van het gebouw sluit goed aan bij de behoefte vanuit het onderwijs. De technische kwaliteit van het bouwdeel uit 2000 is redelijk. De komende jaren is het nodige onderhoud gepland om de kwaliteit op peil te houden. In 2024 worden er zonnepanelen geplaatst om het energieverbruik te verlagen. De leerlingontwikkeling is de komende jaren stabiel. Normatief gezien is de school passend gehuisvest. De tijdelijke huisvesting lijkt niet meer nodig te zijn.

Bonhoeffer College	2000
Onderwijs capaciteit	10.450 m2
Behoeftte onderwijs 2038	9.677 m2
Gebruik o.c. derden	-
V&A 2038	+773 m2
Technische staat	3
Binnenklimaat	3
Energie label	-
Welk klasse	Zuinig

Het **Supreme College** is in het schooljaar 2020-2021 gestart als nevenvestiging van het Jac. P. Thijsse College. Op de school wordt internationaal onderwijs voor vwo-leerlingen geboden. Op 1 oktober 2023 telt het Supreme College 96 leerlingen. De school heeft de ambitie te groeien tot 250 leerlingen. Door de regionale aantrekkingskracht van de school komen de leerlingen uit de regio Amsterdam-Alkmaar. Momenteel is de school tijdelijk gehuisvest aan de Koning Willemstraat 1, in de Maranathakerk. Het college heeft op 12 december 2023 besloten dat het Supreme College nog een schooljaar (2024/2025) langer in de Maranathakerk kan verblijven. Tegelijkertijd met het IHP wordt separaat een voorstel aan de gemeenteraad aangeboden met de resultaten van het uitgevoerde onderzoek naar nieuwe huisvesting voor het Supreme College tezamen met Vitesse 22 op sportpark De Puikman.

Supreme College	1965
Onderwijs capaciteit	1.174 m2
Behoeftte onderwijs 2038	-
Gebruik o.c. derden	-
V&A 2038	-
Technische staat	3
Binnenklimaat	3
Energielabel	-
Weii klasse (energieverbruik)	Zuinig

Voorgestelde huisvestingsingrepen

- **Jac. P. Thijsse College:** in stand houden
- **Bonhoeffer College:** in stand houden
- **Supreme College:** permanente huisvesting (afhankelijk van resultaten onderzoek VKZ en besluit gemeenteraad)
 - Permanente huisvesting voor 250 ll, 2.050 m² bvo
 - Ingebruikname: schooljaar 2027/2028
 - Het gebruik van de Maranathakerk wordt verlengd tot het schooljaar 2024/2025. Alternatieve tijdelijke huisvesting tot aan de ingebruikname van de nieuwbouw is noodzakelijk.

4.3 Planning

Onderstaand figuur toont de planning van de voorstelde projecten die omschreven staan in de eerdere paragrafen. Voor de planning van deze projecten is het proces in twee onderdelen opgedeeld, te weten:

- Voorbereidingsfase (bijvoorbeeld een businesscase, (locatie)onderzoek en/of alleen het ontwerptraject);
- Uitvoeringsfase (bouwtraject t/m oplevering).

Door ieder onderdeel afzonderlijk in de planning te zetten, wordt inzichtelijk welke doorlooptijden per project verwacht worden en wanneer de benodigde kredieten (voorbereidings- en uitvoeringskrediet) beschikbaar moeten zijn.

School	Scenario	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Juliana Van Stolberg	(Ver)nieuwbouw												
Supreme College	Permanente huisvesting												
Cunera	Vervangende nieuwbouw												
IKC Oost (Visser 't Hooft & Kustlijn)	(Ver)nieuwbouw												
Het Kleuroorkest	Uitbreiding t.b.v. KO												
Vrije School	(Ver)nieuwbouw												
De Kerkuil	(Ver)nieuwbouw												
KC Rembrandt	(Ver)nieuwbouw												

Legenda	
	Vorbereidingsfase
	Uitvoeringsfase

5. Bewegingsonderwijs

Binnen het IHP is onderzocht hoe het aanbod aan ruimten voor bewegingsonderwijs zich verhoudt tot de normatieve behoefte aan klokuren gym, nu en in de toekomst. Per kern is er gekeken naar het aanbod (uitgedrukt in klokuren gym op basis van het aantal zaaldelen) en de behoefte aan bewegingsonderwijs. Er wordt voor het primair onderwijs uitgegaan van de wettelijke 26 beschikbare klokuren per zaal(deel). Voor het voortgezet onderwijs geldt een wettelijke beschikbaarheid van 40 klokuur per zaal(deel). Voor het in kaart brengen van de behoefte aan klokuren gym, nu en in de toekomst (2038), zijn de prognoses geraadpleegd. Daar waar sprake is van een afwijkende behoefte ten opzichte van de behoefte in 2038 is dit aangeduid.

Recent heeft de Tweede Kamer een wetsvoorstel aangenomen dat verplicht om in het basisonderwijs 1,5 klokuren per week bewegingsonderwijs te verzorgen, verdeeld over twee lessen en onder leiding van een vakleerkracht. Voor het berekenen van de huidige en toekomstige behoefte binnen het primair onderwijs is gerekend met 1,5 klokuren per week voor bovenbouwgroepen. Hier is in de leerling prognose reeds rekening mee gehouden.

Akersloot

	Akersloot			
	De Lelie		Mozartlaan	
	78		26	
Scholen	Norm. 2023	Progn. 2038	Norm. 2023	Progn. 2038
Akersloot				
De Brug	9,0	9,0		
KC Rembrandt			6	6
Totaal behoefte klokuren	9	9	6	6
Capaciteit sportvoorzieningen	78	78	26	78
Verskil	69	69	20	72

Piek behoefte De Brug: 10,5 klokuren van 2026-2037

Beide scholen in Akersloot beschikken over een sportaccommodatie in de nabijheid. De groei van het aantal leerlingen resulteert in een piekbehoefte voor De Brug. Er is voldoende capaciteit aanwezig om te voorzien in het bewegingsonderwijs en deze piek op te vangen.

Limmen

	Limmen			
	De Enterij		Hogeweg	
	26		26	
Scholen	Norm. 2023	Progn. 2038	Norm. 2023	Progn. 2038
Limmen				
De Kerkuil	16,5	19		
Het Kleurorkest			9	10,5
Totaal behoefte klokuren	16,5	19	9	10,5
Capaciteit sportvoorzieningen	26	26	26	26
Verskil	9,5	7	17	15,5

Beide scholen maken gebruik van een gymzaal in de nabijheid van de school. De beide gymzalen in Limmen zijn nodig om te voorzien in de behoefte bewegingsonderwijs en de groei voor beide scholen op te vangen.

Bakkum

	Bakkum	
	Vondelstraat	
	26	
Scholen	Norm. 2023	Progn. 2038
Bakkum		
Cunera	15	10,5
Totaal behoefte klokuren	15	10,5
Capaciteit sportvoorzieningen	26	26
Verschil	11	15,5

Ook in Bakkum is de capaciteit in de aanwezige gymzaal toereikend om te voorzien in het bewegingsonderwijs. Naast nieuwbouw van de school wordt ook rekening gehouden met de bouw van een nieuwe gymzaal. Er dient aandacht te zijn voor het tijdelijk onderbrengen van het bewegingsonderwijs indien er vervangende huisvesting op de huidige locatie wordt gerealiseerd.

Castricum – primair onderwijs

	Castricum							
	Rooseveltlaan		Eerste Groenelaan		Juliana van Stolbergstraat		Walingstuin	
	26		26		26		26	
Scholen	Norm. 2023	Progn. 2038	Norm. 2023	Progn. 2038	Norm. 2023	Progn. 2038	Norm. 2023	Progn. 2038
Castricum								
Visser 't Hooft	7,5	7,5						
De Kustlijn	4,5	4,5						
Montessori			6,0	6,0				
KC Paulusburcht			10,5	7,5				
Juliana van Stolberg					10,5	12,0		
De Vrije School							9,0	10,5
Helmgras							16,5	15,0
Totaal behoefte klokuren	12	12	16,5	13,5	10,5	12	25,5	25,5
Capaciteit sportvoorzieningen	26	26	26	26	26	26	26	26
Verschil	14	14	9,5	12,5	15,5	14	0,5	0,5

Piek behoefte Visser 't Hooft: 9 klokuren van 2026-2036

In het overgrote deel van Castricum is er voldoende capaciteit om te voorzien in het bewegingsonderwijs. Ook de groei van het aantal leerlingen en de toenemende behoefte aan klokuren gym kan worden opgevangen. Uitzondering daarop is de verhouding tussen het aanbod en de behoefte in Castricum Zuid. De capaciteit van gymzaal de Walingstuin wordt volledig ingezet door de Vrije School en De Helmgras. Er kan een verschuiving in de behoefte plaatsvinden op het moment dat de Vrije School zich permanent vestigt op een andere locatie.

Castricum – voortgezet onderwijs

	Castricum					
	Jac. P. Thijsse		Bonhoeffer		De Bloemen	
	80		120		80	
Scholen	Norm. 2023	Progn. 2038	Norm. 2023	Progn. 2038	Norm. 2023	Progn. 2038
Supreme College					4,0	geen prognose
Jac. P. Thijsse College	80,0	80,0			59,0	64,0
Bonhoeffer College			125,0	119,0		
Totaal behoefte klokuren	80	80	125	119	63	64
Capaciteit sportvoorzieningen	80	80	120	120	80	80
Verschil	0	0	-5	1	17	16

Het Jac. P. Thijsse College beschikt over twee in pandige gymzalen, die zij volledig inzetten voor het bewegingsonderwijs. Het Jac. P. Thijsse maakt daarnaast ook gebruik van de beschikbare zalen in sporthal de Bloemen. Het Bonhoeffer College beschikt over drie in pandige gymzalen, welke zij volledig gebruiken voor het bewegingsonderwijs. Omdat de drie zalen niet toereikend zijn op dit moment huurt het Bonhoeffer College ook externe capaciteit. Het Supreme College maakt gebruik van zalen in sporthal De Bloemen. Een groep van het Supreme College gebruikt een gymzaal van het Bonhoeffer College. De druk op de aanwezige capaciteit voor het voortgezet onderwijs is hoog. Gemonitord dient te worden wat het effect van de groei van het Supreme College is op de totale behoefte aan bewegingsonderwijs.

De gymzalen die in eigendom zijn van de gemeente worden door de gemeente onderhouden op basis van het MJOP. Op natuurlijke momenten bij het groot onderhoud wordt er een verduurzamingsslag gemaakt. De volgende maatregelen zijn of worden getroffen:

- De Erkende Maatregelen (EML) die van toepassing zijn zijn uitgevoerd
- In 2023 zijn de gymzalen voorzien van zonnepanelen
- In 2023 is de DUMAVA subsidie toegekend voor de gymzaal aan de Hogeweg In Limmen. Uiterlijk in 2025 moeten de aangevraagde werkzaamheden zijn uitgevoerd.

6. Financiën

In de vorige hoofdstukken is beschreven wat de ingrepen zijn voor het onderwijs en bewegingsonderwijs om de geconstateerde knelpunten op te kunnen lossen. Om een goede en integrale afweging te kunnen maken, zijn in dit hoofdstuk de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt. Eerst worden in paragraaf 6.1 de gestelde uitgangspunten benoemd die leiden tot de totale investeringskosten in voor de onderwijshuisvesting zoals opgenomen in paragraaf 6.2.

6.1 Uitgangspunten

Bij het bepalen van de investeringen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De voorgestelde huisvestingsingrepen voor het onderwijs vormen de basis voor de berekeningen;
- Alle bedragen zijn inclusief btw en prijspeil 2024;
- Bedragen zijn niet geïndexeerd naar het jaar van uitvoering;
- Bedragen zijn afgrond op tienduizendtallen;
- De investeringskosten voor het realiseren van ruimte voor kinderopvang maken geen onderdeel uit van de financiële vertaling;
- Bij het berekenen van de investeringsbedragen voor het onderwijs wordt afgeweken van VNG-norm en gerekend met marktconforme investeringsbedragen per vierkante meter gedifferentieerd op schoolgrootte. Voor het kwaliteitsniveau BENG is gerekend met de volgende bedragen:

BENG	Type	Actueel jan 2024 advies (gedifferentieerd)	
	Primair Onderwijs	€ 3.875	Tot 100 leerlingen
		€ 3.750	Tot 200 leerlingen
		€ 3.600	Tot 300 leerlingen
		€ 3.500	300 of meer leerlingen
	Voortgezet Onderwijs	€ 3.700	VWO/Havo/VMBO-TL
		€ 3.700	VMBO KB/ GL

Tabel 1 - Advies gedifferentieerde investeringskosten per vierkante meter voor BENG (prijspeil januari 2024, inclusief btw)

- Voor het kwaliteitsniveau ENG is gerekend met een opslag van € 175,- per m² bvo;
- Voor het kwaliteitsniveau NoM is (en aanvullend op ENG) gerekend met een opslag van € 100,- per m² bvo (o.b.v. een lucht-waterwarmtepomp);
- Voor inclusie is indicatief gerekend met een procentuele toeslag op het aantal m², gedifferentieerd op schoolgrootte:
 - 6,0% tot 100 leerlingen
 - 5,5% tot 200 leerlingen
 - 4,5% tot 300 leerlingen
 - 3,5% bij meer dan 300 leerlingen
- De toeslagen voor ENG, NoM en inclusie worden toegekend bij (ver)nieuwbouw en uitbreidingen groter dan 500m² bvo;
- De ruimtebehoefte bij (ver)nieuwbouw komt voort uit het beschreven scenario in hoofdstuk 4;
- De ruimtebehoefte bij een uitbreiding is afgeleid uit het verschil tussen de beschikbare onderwijs capaciteit en de gemiddelde behoefte voor de komende vijftien jaar;

- Voor het Supreme College zijn de investeringsbedragen gelijkwaardig aan het onderzoek van VKZ opgenomen, uitgaande van een permanente huisvestingsoplossing;
- Er is een algemene post van 2,5% over het basisbedrag (BENG) opgenomen voor onvoorziene kosten. Dit betreft onvoorziene kosten, die buiten de norm vallen en/of op basis van werkelijke kosten door de gemeente worden vergoed. Denk daarbij aan het aanpassen van de openbare ruimte en infrastructuur of hogere kosten door een complexe inpassing;
- Er is een post van 5% over het basisbedrag (BENG) opgenomen voor eenmalige bijkomende kosten in de exploitatie. Dit betreft kosten, die eveneens buiten de norm vallen en waarvoor de gemeente verantwoordelijk is en waar door de gemeente niet op wordt afgeschreven. Uit deze post worden onder andere de tijdelijke huisvesting en bouwrijp maken bekostigd;
- Een overzicht van hoe deze bedragen zijn opgebouwd en welke posten zijn uitgesloten is te vinden in de bijlage.

6.2 Totale investering onderwijs

Op basis van de geschetste uitgangspunten is de benodigde investering van het IHP inzichtelijk gemaakt. In de onderstaande tabel is onderscheid gemaakt tussen de kosten voor BENG (bijna energie neutraal gebouw), inclusie, ENG (energie neutraal gebouw) en NOM (nul-op-de-meter). Voor de toeslag NOM is hier uitgegaan van de meest goedkope variant, zijnde gebruik makend van een lucht – water warmtepomp. Het is in de praktijk niet altijd mogelijk om met behulp van deze techniek de doelstelling te realiseren. In bepaalde gevallen zal een water – water warmtepomp noodzakelijk zijn, wat tot een aanmerkelijk hogere investering kan leiden (leidend tot wel 4x zo'n hoge toeslag). De getoonde investeringskosten zijn prijspeil januari 2024.

Project (IHP)	Jaar in gebruik	Ingereep	Omvang (m2 bvo)	Kosten BENG (basis)	Toeslag Inclusie	Toeslag ENG	Toeslag NOM	ruimte IKC*
Supreme College	2027	Nieuwbouw	2.050	€ 7.590.000	€ -	€ 360.000	€ 210.000	X
Juliana van Stolberg	2026	(Ver)nieuwbouw	1.608	€ 5.790.000	€ 260.000	€ 280.000	€ 160.000	✓
Cunera	2027	Vervangende nieuwbouw	1.709	€ 5.980.000	€ 210.000	€ 300.000	€ 170.000	✓
	2026	Tijdelijke huisvesting (2 jaar)	1.300	€ 1.500.000				
Gymzaal Cunera	2027	vervangende nieuwbouw	510	€ 1.700.000				
IKC Oost	2027	(Ver)nieuwbouw	1.709	€ 5.980.000	€ 210.000	€ 300.000	€ 170.000	✓
Vrije School	2029	(Ver)nieuwbouw	1.458	€ 5.250.000	€ 240.000	€ 260.000	€ 150.000	✓
De Kerkuil	2031	(Ver)nieuwbouw	2.443	€ 8.550.000	€ 300.000	€ 430.000	€ 240.000	✓
KC Rembrandt	2032	(Ver)nieuwbouw	1.005	€ 3.770.000	€ 210.000	€ 180.000	€ 100.000	✓
Gymzaal Rembrandt (ip)	2032	(Ver)nieuwbouw	365	€ 1.220.000	€ -	€ 60.000	€ 40.000	X
Totaal exclusief opslagen onvoorzien				€ 47.330.000	€ 1.430.000	€ 2.170.000	€ 1.240.000	
Opslag onvoorzien, te activeren bij investeringskosten			2,5%	€ 1.180.000	€ 40.000	€ 50.000	€ 30.000	
Opslag onvoorzien, eenmalig			5,0%	€ 2.370.000	€ 70.000	€ 110.000	€ 60.000	
Totaal inclusief opslagen onvoorzien				€ 50.880.000	€ 1.540.000	€ 2.330.000	€ 1.330.000	

In de bijlage is nader toegelicht wat onderdeel is van de hier gehanteerde normbedragen.

Onvoorziene kosten

Naast de beleidskeuzes voor inclusie, ENG of NOM zijn opslagen opgenomen voor onvoorziene kosten. Zowel onvoorziene kosten die te activeren zijn (denk aan infrastructurele aanpassingen) als onvoorziene kosten die éénmalig zijn (denk aan bepaalde sloopkosten of kosten voor tijdelijke voorzieningen). Deze opslagen gelden als gemiddelde opslag en bieden de mogelijkheid om in de uitvoering van het IHP onvoorziene omstandigheden te kunnen opvangen zonder dat dit leidt tot vertragingen die in veel gevallen ook weer leiden tot extra kosten.

Voor een aantal kosten die we onder onvoorzien scharen, geldt dat de gehanteerde percentages een beperkt aantal voorkomende gebeurtenissen kan dekken. Bijvoorbeeld als het gaat om tijdelijke huisvesting. Omdat we zeker weten dat voor de vervangende nieuwbouw voor Cunera tijdelijke huisvesting noodzakelijk is, hebben we hier alsnog separaat een post voor opgenomen.

Ruimte IKC (*)

De getoonde investeringskosten zijn ten behoeve van de onderwijshuisvesting. In de kolom 'ruimte IKC' in de tabel is aangegeven bij welke investeringen ook rekening moet worden gehouden met aanvullende investeringen in ruimte ten behoeve van opvangfuncties in het kader van IKC-vorming. Uitgangspunt bij deze extra investeringskosten is dat deze investeringskosten worden gedekt vanuit een vergoeding die door de betreffende opvangorganisatie wordt betaald. Per locatie dient nader te worden vastgesteld welke extra gebouwmvang nodig is om de gewenste opvangfuncties te huisvesten. Op basis daarvan worden financieringsafspraken tussen gemeente en schoolbestuur gemaakt, conform de in dit IHP beschreven beleidskader.

Prijspeil en indexering

De gehanteerde bedragen in het overzicht zijn prijspeil januari 2024. Er is geen rekening gehouden met indexering van de bedragen. Wij adviseren hier rekening mee te houden in de vertaalslag naar de gemeentelijke begroting.

Bijkomende kosten

Bij de uitvoering van projecten krijgt de gemeente te maken met interne kosten voor projectvoorbereiding en -begeleiding. Ook het implementeren en uitvoeren van de visie vraagt om aanvullende capaciteit en kennis. In de huidige formatie is hier onvoldoende capaciteit voor. Het uitvoeren van de projecten en implementeren van de visie vraagt om een uitbreiding van de gemeentelijke capaciteit wat kosten met zich mee brengt.

6.3 Verduurzaming

Conform de visie (zie paragraaf 2.1.1) draagt het verduurzamen van in stand te houden scholen bij aan het behalen van landelijke CO₂ doelstellingen. Schoolgebouwen die niet aan de lat staan voor een grootschalige ingreep zoals (ver)nieuwbouw en minimaal 15 jaar oud zijn komen in aanmerking voor een scan. Het uitvoeren van een scan is geen verplichting, maar een faciliteit die de gemeente biedt. De schoolbesturen dienen zelf het initiatief te nemen voor het (collectief) uitvoeren van een dergelijke scan.

De volgende schoolgebouwen komen in aanmerking voor een scan:

- De Brug
- Het Kleurorkest
- Montessorischool
- KC Helmgras
- J.P. Thijsse College
- Bonhoeffer College

Het uitvoeren van de scans (incl. set aan verbetermaatregelen) voor bovenstaande schoolgebouwen resulteert in een investering van € 24.000,- (€4.000,- per gebouw).

7. Slotsom en aanbevelingen

7.1 Slotsom

Het voorliggende IHP is met een nauwgezet proces en in constructief overleg met de gemeente en de schoolbesturen tot stand gekomen. Het IHP is een totaalplan waarin vanuit visie en een gedegen inventarisatie projectvoorstellen zijn gedaan. De visie, die gezamenlijk met de gemeente Heiloo is opgesteld, geeft een helder perspectief voor de huisvesting van het onderwijs, opvang en zorg in de gemeente Castricum. De vertaling van de visie naar beleidskaders geeft daarbij concrete handvatten om tot uitvoering van de visie over te gaan. Met de uitvoering van dit IHP worden de grootste knelpunten in de huisvesting verholpen en worden er toekomstbestendige, duurzame en inclusieve onderwijshuisvesting gerealiseerd.

7.2 Aanbevelingen

Onze aanbevelingen zijn onderverdeeld in twee categorieën: (1) aanbevelingen voor het proces, (2) implementatie visie en beleidskaders en (3) aanbevelingen voor de realisatie van projecten in het IHP.

Proces

- Voer om de vier jaar, samen met de gemeente Heiloo, een actualisatie uit van het IHP. Maak daarbij duidelijke procesafspraken.
- Stel om de 2 jaar een leerlingenprognose op en monitor vraag en aanbod in relatie tot woningbouwontwikkelingen (ruimtebehoefte en capaciteit) in Castricum en Heiloo;
- Hanteer de gemaakte factsheets door deze tweejaarlijks te actualiseren qua ruimtegebruik en beoordeling van de gebouwen. Dit is tevens een mooi instrument om de gemeenteraad op de hoogte te houden van de vorderingen en resultaten vanuit het IHP;

Implementatie visie en beleidskaders

- Stel standaarddocumenten op t.b.v. de financieringsafpraak tussen schoolbestuur en gemeente bij het realiseren van capaciteit voor kinderopvang;
- Stel voor ieder gebouw gezamenlijk de capaciteit in m² bvo en in maximaal te huisvestingen aantal leerlingen;

- Voer NEN2580 metingen uit bij onderwijsgebouwen waar onduidelijkheid bestaat over de capaciteit en het gebruik;
- Bepaal gezamenlijk voor welke gebouwen een duurzaamheidsscan dient te worden uitgevoerd en op welke wijze een uitvoerende partij wordt geselecteerd;
- Onderzoek op welke manier de gemeente schoolbesturen verder kan faciliteren bij het verduurzamen, te onderzoeken opties hierbij zijn: beschikbare gemeentelijke subsidies, een revolverend fonds of gemeentelijke garantstelling;
- Selecteer een pilotproject circulariteit om ervaring en kennis op te doen van circulair bouwen. Op basis van het pilotproject kunnen de voorwaarden voor circulaire projecten verder worden uitgewerkt;

Realisatie projecten IHP

- Stel een uitvoeringsplan voor de komende 4 jaar op waarin staat omschreven welke stappen dienen te worden gezet, wie welke rol daarin heeft en welke (detail)planning wordt aangehouden. Het uitvoeringsplan en de voortgang van de realisatie van het huisvestingsplan dienen jaarlijks terugkerend tussen gemeente en schoolbesturen te worden besproken;
- Stel, als onderdeel van het uitvoeringsplan, een businesscase op voor de gebouwen waar meerdere scenario's worden voorgesteld om te bepalen welk scenario het meest haalbaar is. In de businesscase is nadrukkelijke aandacht voor het implementeren van inclusief onderwijs en een onderbouwing van de extra ruimtevraag die hiermee gepaard gaat;
- De realisatie van het huisvestingsplan heeft impact op een groot aantal leerlingen, ouders en bewoners. Communiceer gezamenlijk (gemeente, schoolbesturen en opvangorganisaties) over de plannen en de planning.

Bijlagen

Separaat zijn de volgende bijlagen aan het IHP toegevoegd:

- Voorstel inhoudsopgave businesscase
- Voorstel gebouwscan verduurzaming
- Factsheets onderwijshuisvesting
- Uitgangspunten investeringskosten

De hoogste kwaliteitseisen aan onze dienstverlening. Een goed gebouw begint met het beste idee.

Colofon

Datum: 28 februari 2024
Auteur(s): Leonoor Clemens en Peter Jan Bakker

info@icsadviseurs.nl
088 - 235 04 27